

ΕΙΠΙ ΤΩΝ ΑΜΙΝΟΑΛΟΓΟΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΠΔΡΑΣΕΩΣ
ΑΥΤΩΝ ΕΙΠΙ ΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΤΑΓΩΝ ΑΜΙΝΩΝ

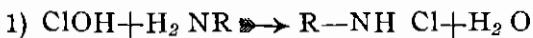
ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Β. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Ε Ι Σ Α Γ Ω Γ Η

Τὰ ἀλογονοῦχα παράγωγα τῶν ἀμινῶν τὰ περιέχοντα τὸ ἀλογόνον ἥνωμένον ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ ἄξωτον, δηλαδὴ τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς κάτωθι τύπους:

(I) $R-NH-Cl$ (II) $\overset{R}{N} > N-Cl$ (III) $R-N-Cl$ (IV) $R-N < \overset{Cl}{C}$
 θεωροῦνται κατὰ τὸν Seliwanow¹ ὡς παράγωγα τοῦ ὑποχλωριώδους, τοῦ ὑποβρωμιώδους ἢ τοῦ ὑποϊωδιώδους δῆξεος.

ἥτοι αἱ μὲν πρωτοταγεῖς ἀμῖναι δίδοντι μονοαλογονοπαράγωγα καὶ διπαλογονοπαράγωγα ἐφ' ὅσον ἀντικαθίσταται τὸ ἐν ἥ καὶ τὰ δύο ἀμινικὰ ὑδρογόνα ὑπὸ χλωρίου, αἱ δὲ δευτεροταγεῖς δίδουντι μόνον μονοαλογονοπαράγωγα.

Τὰ παράγωγα ταῦτα καὶ ἰδίως τὰ τοῦ χλωρίου καὶ βρωμίου ἀποτελοῦντι μεγάλην κλᾶσιν ἐνώσεων, ἵτις δὲν ἔμελετείη ἐπαρκῶς. Ἡ παρουσία τοῦ δραστικοῦ ἀλογόνου παρέχει τὴν δυνατότητα τῆς ποικίλης χρησιμοποιήσεως αὐτῶν, εἴτε διὰ συνθέσεις, εἴτε δι' ἄλλας ἀντιδράσεις.

Ἡ παροῦσα ἐργασία σκοπὸν ἔχει τὴν μελέτην τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἐνώσεων τούτων ἐπὶ τῶν δευτεροταγῶν ἀμινῶν καὶ δὴ τῶν ἀλειφατικῶν καὶ ἐτεροχυλικῶν.

Διαιρεῖται αὕτη εἰς τὰ ἔξης κεφάλαια :

1. Εἰσαγωγή.
2. Γενικὰ ἐπὶ τῶν ἀμινοαλογονοπαράγωγων.
3. Θεωρητικὸν καὶ πειραματικὸν μέρος παρασκευῆς αὐτῶν.
4. Θεωρητικὸν καὶ πειραματικὸν μέρος τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἐνώσεων τούτων ἐπὶ τῶν δευτεροταγῶν ἀμινῶν καὶ δὴ τῆς διαιθυλαμίνης καὶ πιπεριδίνης.
5. Συμπεράσματα,

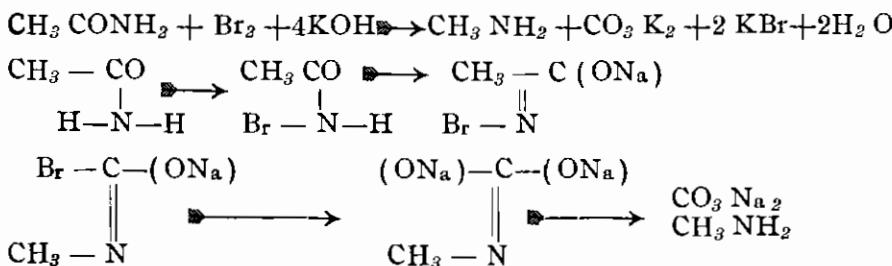
¹ Th. Seliwanow B. 25, 3618 (1892).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

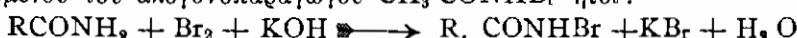
ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙ ΤΩΝ AMINOΑΛΟΓΟΝΟΕΝΩΣΕΩΝ

Τὰ ἀλογονοπαράγωγα τῶν ἀμινῶν, τὰ διποῖα πεφύτευσαν τὸ ἀλογόνον ἡνωμένον μὲ τὸ ἄζωτον, διακρίνονται ὡς πρὸς τὴν δνοματολογίαν τῶν ἀντιστοίχων ἀλογονοπαραγώγων, τῶν ἔχόντων τὸ ἀλογόνον ἡνωμένον πρὸς τὸν ἄνθρωπα, εἴτε διὰ προτάξεως τῆς φύσης χλωροῦ λαβοῦ, βραυματολαβοῦ, ιωδολαβοῦ, τοῦ δνόματος τῆς ἀμίνης ή ἀμίδης ὡς η CH_3CONHCl χλωρολ-ἀκεταμίδη, εἴτε διὰ προτάξεως τοῦ συμβόλου N καὶ πατόπιν τοῦ ἀλογόνου μετὰ τῆς ἀμίνης, ὡς η CH_3CONHCl , N-χλωροκεταμίδη.

“Ως γνωστὸν αἱ ἀμῖδαι διὰ κατεργασίας μετὰ βρωμίου ἐν ἀλκαλικῷ περιβάλλοντι μετατρέπονται πρὸς πρωτοταγεῖς ἀμίνας περιεχούσας ἐν ἄτομον ἄνθρακος διλιγώτερον τῆς ἀρχικῆς ἀμίδης. Κατὰ τὴν μεθόδον ταῦτην, γνωστῆς ὑπὸ τῷ ὄνομα διάσπασις (*dégradation*) τοῦ Hofmann, διερχόμεθα διὰ σειρᾶς ἐνδιαμέσων προϊόντων. Στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς μετατοπίσεως τοῦ Beckmann δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν ὡς ἔξῆς τὸν μηχανισμὸν τῶν ἀντιδράσεων :

"Ητοι κατὰ τὴν πρώτην φάσιν τῆς ἀντιδράσεως τοῦ Hofmann ἀντικαθίσταται τὸ ἐν τῶν δύο ἀμιδικῶν ὑδρογόνων ὑπὸ Βρωμίου σχηματίζομένου τοῦ ἀλογονοπαραγόντος CH_3CONHBr . ήτοι :

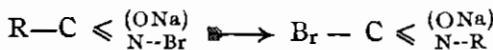

Σύνεπῶς αἱ ἀλογονοενάσεις τοῦ γενικοῦ τυπου R. CO. NH—X δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐνδιάμεσα προϊόντα τῆς μεθόδου τοῦ Hofmann, συμπειριφερόμενα ὡς ψευδόξεα, διότι πράγματι κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν

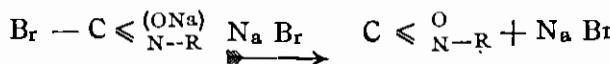
τῆς ἀντιδράσεως ἢ ἀλογονοαμίδη διαλύεται ἐντὸς Na OH , σχηματίζομένου ἄλατος :

Κατὰ τὴν τρίτην φάσιν, ἡτις δὲν ἐπεξηγήθη μέχρι τῆς στυγμῆς ἐπακριβῶς, ὑποτίθεται ὅτι ἐπέρχεται ἀμοιβαία μετατόπισις τῆς ρίζης «ἄλκυλιον» καὶ τοῦ ἀτόμου τοῦ βρωμίου

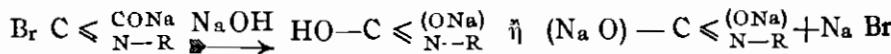
Κατὰ τὴν τετάρτην τέλος φάσιν ἢ σχηματίζεται ἰσοκυανικὸν μετ' ἀποβολῆς Na Br

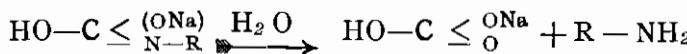
ὅπότε τῇ προσθήκῃ ἐν αὐτῷ ὕδατος λαμβάνεται ὡς τελικὸν προϊὸν ἡ ἀμίνη, ἀποβαλλομένου διοξειδίου τοῦ ἄνθρακος

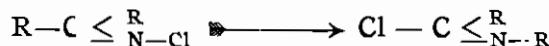
ἢ ὁσάκις εὑρισκόμενα πρὸ περισσείας ἀλκάλεως, δὲν ἀποβάλλεται Na Br ἀλλ' ἐπέρχεται ἀντικατάστασις τοῦ ἀτόμου τοῦ βρωμίου ὑφ' ἐνὸς ὕδροξύλου ἢ ὅμαδος (ONa) :

Ἡ τελευταία αὕτη ἔνωσις μεθ' ὕδατος δίδει ὅμοίως τὴν ἀμίνην ὡς τελικὸν προϊόν.

Ἡ μετατόπισις τῆς ρίζης «ἄλκυον» καὶ τοῦ ἀλογόνου κατὰ τὴν τρίτην φάσιν τῆς ἀντιδράσεως ταύτης εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν μέθοδον τοῦ Beckmann

ἥτοι αἱ χλωρυλ-ενώσεις τοῦ γενικοῦ τύπου $\overset{\text{R}}{\text{R}} > =\text{N-Cl}$ δύνανται νὰ θεωρηθῶσι ἐπίσης ὡς ἐνδιάμεσα προϊόντα τῆς μετατοπίσεως τῶν ἀκετοξυλῶν κατὰ Beckmann.

Πράγματι δύνανται αἱ ἐνώσεις αὗται νὰ ὑποστοῦν μίαν νέαν μετάθεσιν καὶ μεταβολὴν πρὸς ἀπότερα ἀντίστοιχα προϊόντα. Λόγῳ τῶν ὧν ἀνω

Ιδιοτήτων παρουσιάζουν όμεν εντελῶς είδικὸν ενδιαφέρον. Τὸ ἀλογόνον τῶν ενώσεων τούτων, εἶναι λίαν δραστικὸν, ἥ δὲ δραστικότης αὗτη ἐλαττοῦται ἀπὸ τοῦ χλωρίου πρὸς τὸ ιώδιον, τοῦ δοπίου αἱ ενώσεις ἔξ ἄλλου εἶναι πολὺ διάγοναι καὶ ἀνευ μεγάλης σημασίας.

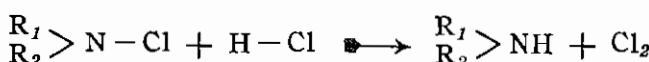
Τὰ χλωρυλ-παραγόντα εἶναι περισσότερον σταθερὰ τῶν βρωμυλ-παραγόντων καὶ ταῦτα τῶν ιωδυλ-παραγόντων.

Αἱ δισαλογονοῦχοι ενώσεις εἶναι γενικῶς σταθερότεραι τῶν μονοαλογονούχων. Τινὲς ὡς π. χ. ἥ διχλωρυλαιθυλαμίνη $C_2 H_5 N <^{Cl}_{Cl}$ εἶναι εὐαίσθηται εἰς τὸ ήλιακὸν φῶς καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ φυλάσσονται ἐντὸς κεχρωσμένων φιαλῶν.

Αἱ ἀλογανοῦχοι ενώσεις τῶν ἀμινῶν, ίδιως δὲ τῶν ἀμιδῶν θερμανόμεναι μεθ' ὕδατος ἥ πυκνοῦ καυστικοῦ καλίου, σχηματίζουν εὐκόλως ὑποαλογονοῦχα δέξα. Τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν, εἰς ὕδατικὰ ἀπλῶς διαλύματα καὶ δὴ ἐν ψυχρῷ, δίδουν τὰς ἀντιδράσεις τῶν ὑποαλογονούχων δέξιων, ὅπως π. χ. ἥ ιωδυλ-ηλεκτριμίδη¹. Ἡ ίδιοτης αὕτη τῆς εὐκόλου ἀποβολῆς ὑποαλογονούχου δέξιος χρησιμοποιεῖται ὡς θάλασσαφέρωμεν κατωτέρῳ ὡς μέσον χλωριώσεως, βρωμιώσεως² ἥ καὶ δέξιεδώσεως³. Οὗτως ἥ χλωρυληλεκτριμίδη δύναται νὰ δέξειδώσῃ τὰς πρωτοταγεῖς καὶ δευτεροταγεῖς ἀλκοόλας⁴.

Τῇ ἐπιδράσει πυκνοῦ ὑδροχλωρικοῦ δέξιος τὰ χλωρυλ-παραγόντα, ἐκλύουσι χλώριον.

Αἱ χλωρυλ-διαλκυλαμίναι αἴτινες εἶναι σχετικῶς σταθεραί, θερμανόμεναι μετὰ πυκνοῦ ὑδροχλωρικοῦ δέξιος ἐκλύουσι ἐπίσης χλώριον καὶ ἀναπαράγωσι τὴν δευτεροταγὴν ἀμίνην ἔξ ἡς προηλθον.

Διὰ μακρᾶς θεριάνσεως μεθ' ὕδατος τὰ χλωριοῦχα καὶ βρωμοῦχα τῶν ἀκυλοπαραγόντων μετατρέπονται πρὸς ἀμίδας, τὸ δὲ ἀλογόνον ἀπομακρύνεται ὑπὸ μορφὴν ἐνὸς μορίου ὑποαλογονούχου δέξιος⁵.

¹ Εὰν ἀντιθέτως ἐπιδράσῃ ἐπ' αὐτῶν ἀραιὸν θειϊκὸν δέξιον (25 %) τὰ μονοχλωρυλ-παραγόντα τῶν ἀλειφατικῶν ἀμινῶν μετατρέπονται πρὸς δι-

¹ Seliwanow Th. B. 26, 985 (1893).

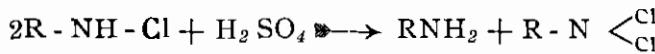
² Seliwanow Th. B. 26, 3617 (1892) B. 26, 423 (1893).

³ A. Pierson et K. Neumann B. 16, 1048 (1883).

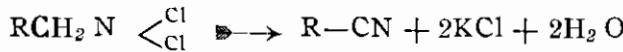
⁴ Th. Seliwanow B. 25, 3619 (1892).

⁵ A. Hofmann B. 15. 753 (1882)

χλωρυλ-παράγωγα καὶ ἀμίνας κατὰ τὴν ἔξισωσιν:

Τῇ ἐπιδράσει ἀλκοολικοῦ KOH τὰ διχλωρυλ-παράγωγα μεταβάλλονται πρὸς νιτρίλια¹:

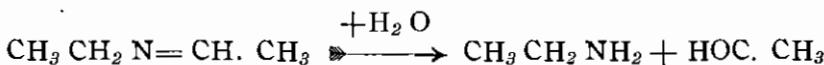

Τὸ πρῶτον μέλος τῆς σειρᾶς ταύτης ἡ διχλωρυλ-μεθυλαμίνη, ὑφίσταται ἥδη ἀνάλογον ἀποσύνθεσιν δι' ἀπλῆς θερμάνσεως, σχηματίζομένου ἀφθόνου ὑδροκυανίου, κατὰ τὸν E. Baumεrgετ² οὐαὶ E. Reid³ πιθανῶς κατὰ τὴν κάτωθι ἔξισωσιν:

Τὰ μονοαλογονοπαράγωγα ἐπίσης μετ' ἀλκοολικοῦ διαλύματος KOH ἀποβάλλονται HCl καὶ μετατρέπονται πρὸς πρωτοταγεῖς ἀμίνας. Ἡ ἀντίδρασις αὗτη ἐπιτρέπει τὴν παρασκευὴν πρωτοταγῶν ἀμινῶν ἐκ δευτεροταγῶν τοιούτων.

⁴ Η χλωρυλ-διαιθυλαμίνη δίδει οὕτως, ἀφ' ἐνὸς μὲν αἰθυλαμίνην ἀφ' ἐτέρου δὲ δξεικὴν ἀλδεϋδην κατὰ τὴν τὴν κάτωθι ἔξισωσιν:⁵

Τὰ ἀλογονοπαράγωγα τῶν ἀμιδῶν ἀντιθέτως, θερμαινόμενα μετ' ίσχυροῦ τυνος ἀλκάλεως, σχηματίζουν κατ' ἀρχὰς ἀλκαλικὰ ἀλατα, τὰ δοποῖα εἶναι δύσκολον νὰ ἀπομονωθοῦν καθ' ὅτι ἀποσυντιθενται εὐκόλως. Ἐνίστε διμιώς λαμβάνει χώραν ἀπλὴ ἀπομάκρυνσις ὑποαλογονούχου δξέος, ἐπανακτωμένης τῆς ἀρχικῆς ἀμίδης ἀνεν οὐδειμᾶς ἀποσυνθέσεως. Ἐνίστε πάλιν τὰ σχηματίζόμενα ἀλκαλικὰ ἀλατα δύνανται νὰ ἀπομονωθοῦν ὅπως π. χ. ἡ βρωμυλ-ο-νιτροβενζαμίδη⁴.

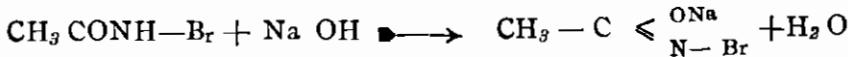
¹ Th. Seliwanow B. 25. 3662 (1892).

² B. 28. 1863 (1895).

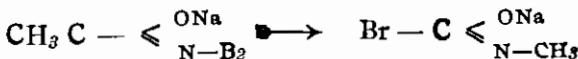
³ Berg. Bl. (3). 17, 297 (1897) A. Ch. (7) 3, 289 (1894).

⁴ Hoogewerff et van Dorp, B. 21, 292 (1888) 22, 344 (1889).

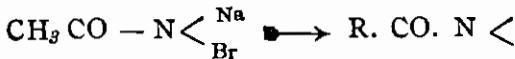
Τὰ ἄλατα ταῦτα ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρῳ, συγματίζονται κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῆς μεθόδου παρασκευῆς ἀμινῶν κατὰ Hofmann.

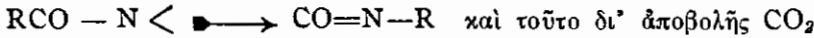
Ἡ μὴ σταθερότης τοῦ ἄλατος τούτου ὀφεῖλεται λαν πιθανῶς εἰς λαμβανούσας χώραν ὡς κάτωθι ἀντιδράσεις. Ἐν πρώτοις ἔχομεν ἀμοιβαίαν μετατόπισιν τῆς φέζης «ἄλαντον» καὶ τοῦ Βρωμίου

Τὸ σύστημα τοῦτο δὲν εἶναι σταθερόν, καθ' ὃσον ἀποβάλλεται Na Br καὶ μετατρέπεται πρὸς τὸ $\text{R}-\text{CO}-\text{N} <$

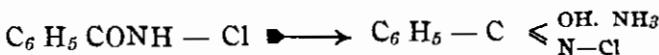

Ἐπειδὴ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔχει δύο σθένη ἐλεύθερα, ὑφίσταται νέαν ἀμοιβαίαν μετατόπισιν τῆς φέζης «ἄλαντον» καὶ ἀξώτου ὅπότε ἔχομεν :

δίδει τὴν ἀμίνην τοῦ Hofmann $\text{RNH}_2 + \text{CO}_2$.

Ἐκ τῶν λοιπῶν βάσεων ἐμελετήθη Ἰδίως ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀμμωνίας. Οὕτως ἡ χλωρυλ-βενζαμίδη τῇ ἐπιδράσει ὑγρᾶς ἀμμωνίας δίδει ἀμμωνιακὸν ἄλας τοῦ τύπου :

ὅπερ εἶναι ἀρκετὰ σταθερὸν καὶ εὐκόλως παρασκευαζόμενον.

Ομοίως στερεὰ ἀλκαλικὰ ἄλατα τοῦ ὡς ἀνω τύπου δύνανται νὰ δώσουν ἀλογονοῦχοι πινες ἐνώσεις τῶν σουλφαμιδῶν ὅπως π. χ. τὸ ἄλας τῆς βρωμιλ-βενζολοσουλφαμίδης¹.

Οσον ἀφορᾷ τὴν ἐπίδρασιν τῶν δργανικῶν βάσεων οὐδεμία ἄλλη μελέτη ἐγένετο μέχρι τῆς σήμερον πλὴν τῆς περιπτώσεως κατὰ τὴν ὅποιαν αὗται ὑφίστανται χλωρίσειν ἡ βρωμίσιν διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ὡς μέσου χλωριώσεως ἡ βρωμιώσεως αὐτῶν τούτων τῶν ἀλογονοαμιδοπαραγώγων, ἡ δὲ ἔδωμεν ἐκτενέστερον κατωτέρῳ.

¹ Hoogewerff et van Dorp, B. 21, 292 (1888).

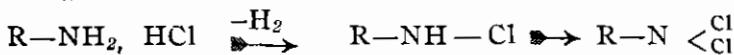
² Th. Seliwanow B. 25, 3617 (1892) B. 26, 423 (1893).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ.

2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΑΜΙΝΟΑΛΟΓΟΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Α' ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

1) Η μέθοδος τὴν δοπίαν ἐν τῇ ἀρχῇ ἐφῆρμοσε δὲ ἀγακαλύφας τὰς ἀλειφατικὰς ἀμίνας Würtz¹ πρὸς παρασκευὴν τῶν χλωρυλ-παραγώγων, συνίστατο εἰς τὴν διοχέτευσιν χλωρίου ἐντὸς ὑδατικοῦ διαλύματος ἀμινῶν. Διὰ τῆς τοιαύτης χλωριώσεως αἱ ἀμῖναι ἀποβάλλονται τὸν βασικόν των χαρακτῆρα καὶ καθιζάνονται ὑπὸ μυρφῆν χλωριούχον ἐνώσεως. Όμοιως καθιζάνονται δσάνις διαβιβάζεται χλώριον ἐντὸς ὑδατικοῦ διαλύματος, ὑδροχλωρικοῦ ἀλατος αὐτῶν.

Τὸ φαινόμενον τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπόσπασις δύο ἀτόμων ὑδρογόνου ἐκ τοῦ μιού τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ἀλατος, διφειλομένη εἰς τὴν δξειδωτικὴν ἐνέργειαν τοῦ χλωρίου. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης παρασκευάζονται ἐπίσης καὶ βρωμυλ-παράγωγα. Οὕτω τῇ ἐπιδράσει βρωμίου ἐπὶ κονιοποιημένης βενζαμίδης ἀπηωρημένης ἐν ψυχρῷ ὑδατικῷ λαμβάνεται ἡ βρωμυλ-βενζαμίδη².

2) Ο Bung³ παρεσκεύασε τὴν ιωδυλ-ηλεκτριμίδην τῇ ἐπιδράσει διαλύματος ιωδίου ἐν ἀνύδρῳ ἀκετόνῃ ἐπὶ τοῦ ἀλατος τοῦ ἀργύρου τῆς ἡλεκτριμίδης κατὰ τὴν ἔξισωσιν :

Η ἀντίδρασις αὗτη δύναται νὰ ἀποτελέσῃ γενικὴν μέθοδον παρασκευῆς τῶν ἀμινοαλογονοπαραγώγων διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀλογόνων ἐπὶ τῶν ἀλκαλικῶν ἀλάτων, ἡ τῶν ἀλάτων τοῦ ἀργύρου τῶν ἀμιδίων τῶν

¹ Würtz, A. 76, 327 (1850).

² Sinebarger, An. 16, 216 (1894).

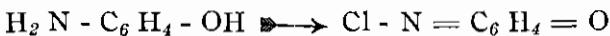
³ Bunge, A. Suppl. 7. 119 (1870).

μονοβασικῶν ἢ διβασικῶν δέξεων.

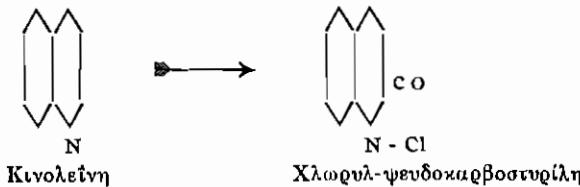
3) Εἰς τὴν μέθοδον ταύτην δύναται νὰ ὑπαχθῇ καὶ ἐκείνη τοῦ *Seliwanow*¹ ἡτις συνίσταται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀλογόνου ἐπὶ τοῦ ὑδρογυρικοῦ ἄλατος τῆς ἀμίδης. Ἡ μέθοδος αὕτη ἐφαρμοσθεῖσα ὑπὸ τοῦ *Seliwanow* ἐπὶ τοῦ ὑδρογυρικοῦ ἄλατος τῆς ἀκεταμίδης δύναται λίγων πιθανῶν νὰ γενικευθῇ καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀμιδῶν.

4) Ἀντὶ τῆς χρησιμοποίησεως τοῦ χλωρίου ὡς μέσου χλωριώσεως ἔχοη πιμποὶ ήθη ὑπὸ πλείστων ἐρευνητῶν λίαν ἐπιτυχῶς διάλυμα χλωρασθέστον. Πικρεκευάσθησαν οὕτως ἐνώσεις ὡς π. χ. ἡ χλωρυλ-κινονεῦμίδη ἐκ τῆς p. ἀμυγδαλούλις τῇ προσθήκῃ διαλύματος χλωρασθέστον καὶ τυνος δὲξος³.

Κατά τὴν περίπτωσιν δημοσίου ταύτην λαμβάνει χώραν ἐκτὸς τῆς ἀπλῆς χλωριώσεως καὶ δξείδωσις. Ἀντιθέτως ὁ B e n d e r³ χρησιμοποιῶν ὑδατικὸν διάλυμα χλωρασθέστον καὶ ἀραιόν δξεικὸν δξύ, ἐπιτυγχάνει μόνον χλωρίωσιν. Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκλύσεως χλωρίου κατὰ τὴν προσθήκην τοῦ δξεικοῦ δξέος καὶ διὰ νὰ ληφθῇ μόνον διάλυμα ὑποχλωριώδους δξέος ὁ A. Baeyer⁴ ἐπρότεινε τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ βιορικοῦ δξέος. Ἐλίσφιη σύντωσις ἡ χλωρυλ-ψευδοκαρβοστυρίλη ἐκ τοῦ ἀλατος τῆς κυνολείνης μετὰ τοῦ βιορικοῦ δξέος, ἥτις δημοσίη πλὴν τῆς χλωριώσεως ὑφίσταται συνάμα καὶ δξείδωσιν:

5) Ἐτέρα μέθοδος ἐπ' ἐλάχιστον διαιφέρουσα τῆς προηγουμένης, συνίσταται εἰς τὴν ἀπόσταξιν τῶν ὑδροχλωρικῶν ἄλατων τῶν ἀμινῶν μετὰ χλωρασθέστου. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ὁ Κόhler⁵ παρεσκείνασε τὴν δικλωρυνθαλαμίνην. Ἀντιθέτως δὲ Berg⁶ παρασκεύασεν διλόκηρον σειρὰν ἀλογονοπαραγώγων τῇ ἐπιδράσει ὑποχλωριώδους Νατρίου ἐπὶ τῶν ὑδροχλωρικῶν ἄλατων τῶν ἀμινῶν.

¹ Th. Seliwanow B. 26, 423 (1893) B. 26, 985 (1893).

⁸ R. Schmitt et P. Bennewitz J. pr. (2) 8, 1 (1874)

³ G. Bender B. 19, 2272 (1886).

4 A. Baeyer B. 18, 2287 (1885)

⁵ Köhler B. 12, 770 (1879)

⁶ Berg, C. r. 114, 483 et 1379 (1893) 116, 327 (1893) B. 26. 188 (1893).

6) Ἐτέρα μέθοδος παρασκευῆς εἶναι ἡ τοῦ Hofmann¹, τῇ ἐπιδράσει χλωρίου ἢ Βρωμίου ἐπὶ ἀμινῶν ἢ ἀμιδῶν παρουσίᾳ ἀλκαλεώς. Ἡ μέθοδος αὕτη παθῶς ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρῳ παρουσιᾷει σπουδαῖον ἐνδιαφέρον δχι μόνον διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ἀμινῶν κατὰ Hofmann, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ἐνδιαμέσως λαμβανομένων χλωρυλ - ἢ βρωμυλ-ἐνώσεων καὶ ἰδίως ἐκείνων τῶν ἀλειφατικῶν ἀμινῶν. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης δυνάμεθα νὰ λάβωμεν δχι μόνον μονοαλογοπαράγωγα, ἀλλὰ καὶ δισαλογονοπαράγωγα, ὅπως π. χ. τὴν διβρωμιλακεταμίδην. Ἐκ τῶν ἀμιδῶν ἡ ἀπλουστέρα εἶναι ἡ μυρηταμίδη, ἥτις πιθανῶς μετὰ Br καὶ NaOH δίδει τὴν βρωμιλινδητηκαμίδην HCONH-Br. Ὁ Hofmann δῆμος, δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν ἀπομονώσῃ.

7) Ὁ Slosson² μετεχειρίσθη ὡς μέσον χλωριώσεως τὰ ὑποχλωριώδη ἄλατα. Ταῦτα δροῦν συγχρόνως καὶ διὰ τῆς περιεκτικότητος των εἰς χλώριον καὶ διὰ τῆς ἀλκαλικότητός των, ἐπομένως ἐπιδροῦν ὡς δξειδωτικά καὶ ὡς μέσα χλωριώσεως. Τὸ ἀγμοσφαιρικὸν διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ τὸ χλώριον ἐκ τῶν ὑποχλωριωδῶν. Οὕτως δ Slosson διὰ κατεργασίας τοῦ ὑποχλωριωδούς Νατρίου μεθ' ὕδατικοῦ διαλύματος ἀκετανιλίδης ἔλαβε τὴν χλωρυλ - ἀκετανιλίδην χημικῶς καθαράν, ἐνῷ διὰ νὰ παρασκευάσῃ τὴν χλωρυλ-βενζανιλίδην προσθέτει ἐντὸς κεκορεσμένου διαλύματος βενζανιλίδης περίσσειαν ὑποχλωριωδούς Νατρίου. Ἀντὶ τοῦ χλωρίου, τὸ δποῖον δρᾶ ἐν ἀλκαλικῷ πεφιβάλλοντι, δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν κεκορεσμένου διάλυμα χλωροσβέστου λαμβανόμενον διὰ μακρᾶς κατεργασίας χλωροσβέστου μεθ' ὕδατος καὶ κατόπιν διηθήσεως τοῦ προϊόντος τῆς κατεργασίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν προσθέτομεν δξύ, ἀλλ' ἀφίνομεν νὰ ἐπιδράσῃ πεκορεσμένον διάλυμα χλωροσβέστου μόνον. Προτιμότεροννὰ προϊόντος τοῦ περιεχομένου εἰς τοῦτο καὶ ἀραιὸν ἀλκαλικὸν διάλυμά τι ὡς π. χ. διάλυμα ἀνθρακικοῦ ἢ δισανθρακικοῦ Καλίου. Ἐν τῇ περιπτώση ταύτη ἡ ἀναλογία πρὸς τὴν μέθοδον τοῦ Hofmann εἶναι πλήρης, μὲ τὴν διαφορὰν δτι ἀντὶ νὰ μεταχειρισθῶμεν ὑποχλωριωδες ἀλκαλικὸν διάλυμα, μεταχειριζόμεθα ὑποχλωριωδες τοιοῦτον τῶν ἀλκαλικῶν γιαδῶν. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι προτιμοτέρα τῆς προηγουμένης εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ὅπως π. χ. εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς παρασκευῆς τῆς χλωρυλ-πιπεριδίνης ἥτις λαμβάνεται καλύτερον διὰ κατεργασίας ταύτης ἐν θερμῷ μετ' ἀλκαλικοῦ διαλύματος χλωροσβέστου καὶ ἀποστάξεως είτε τοῦ προϊόντος τῆς ἐπιδρίσεως.

Ο Chatta way καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ παρασκεύασαν μέγαν ἀριθμὸν τοιούτων ἐνώσεων εἴτε ἀπλῶς τῇ ἐπιδράσει περισσείας διαλύματος

¹ Hofmann B. 15, 407, 413, 752, 762 (1882) B. 17. 1406 (1884)

² Slosson B. 28, 3265 (1895).

χλωριασθέστοι, είτε τῇ προσθήκῃ καὶ διαλύματος δισαγθρακικοῦ Καλίου ἢ Νατρίου. Παρεσκευάσθησαν κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην ἡ χλωρυλμυρικανιλδη, ἡ χλωρυλ-ἀκετανιλδη, ἡ χλωρυλβενζανιλδη καὶ πλεῖσται ἄλλαι ἐνώσεις τῆς κατηγορίας ταύτης.

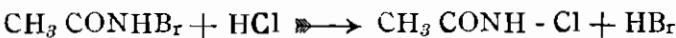
8) "Ο Seliwanow¹ μετεχειρίσθη ὃς μέσα χλωριώσεως καὶ βρωμιώσεως αὐτὰς ταύτας τὰς ἀμινοαλογονοενώσεις. Ὡς καὶ ἀνωτέρῳ ἐλέχθη πολλαὶ τοιαῦται ἐνώσεις ἵδιως δὲ ἔκειναι τῶν ἀμιδῶν, δίδουν εὐκόλως ὑποαλογονοῦχα δέξα, εἴτε δι' ἀπλῆς θερμάνσεως μεθ' ὑδατος εἴτε διὰ κατεργασίας αὐτῶν μετὰ πυκνοῦ ἀλκάλεως." Άλλαι ἐν ὑδατικῷ ἀπλῶς διαλύματι διποτος π.χ. ἡ ιωδυλ-ηλεκτριμίδη, δίδουν ἥδη τὰς ἀντιδράσεις τοῦ ἐλευθέρου IOH. Άι παρατηρήσεις αὗται τοῦ Seliwanow συνεπληρώθησαν βραδύτερον ὑπὸ τοῦ François² ὅστις μελετῶν τὴν ἔννυδρον βρωμυλ-ἀκεταμίδην, CH₃CONHBr + H₂O τὴν δποίαν πρῶτος παρεσκεύασεν δ Hofmann³ ἀπέδειξεν ὅτι αὐτῇ δὲν ἥτο ἄλλο τι, εἰ μὴ τὸ ἄλας τῆς ἀκεταμίδης μετὰ τοῦ ὑποβρωμιώδους δέξεος, δπερ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν τύπον CH₃CONH₂, HOBr, συνεπῶς ἡ ἀνινδρος βρωμυλ-ἀκεταμίδη εἶναι μικτὴ ἀμίδη τοῦ δέξεικον δέξεος καὶ τοῦ ὑποβρωμιώδους.

"Η ἄνω ἐξήγησις παρέχει τὴν δυνατότητα παρασκευῆς τῶν ἀμιδοαλογονοπαραγώγων τῇ ἀμέσῳ ἐπιδράσει τῆς ἀμίδης ἐπὶ τοῦ ὑδατικοῦ ὑποβρωμιώδους ἢ ὑποχλωριώδους δέξεος. Πράγματι δ François κατώρθωσε νὰ πραγματοποιήσῃ τοιαύτην σύνθεσιν, ὅσον ἀφορᾶ μόνον τὴν βρωμυλ-ἔνωσιν. Τὰ ἀνωτέρῳ πειθόντων ὅτι, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸς δ σχηματισμὸς τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἐτέρου τῶν τύπων, ἡ ἀντίδρασις θὰ εἶναι ἀμφίδρομος καὶ δέον νὰ παρίσταται ὡς ἔξης:

"Ο Seliwanow⁴ ἐπραγματοποίησε διὰ τῆς μεθόδου ταύτης πλείστας χλωριώσεις, τῇ βοηθείᾳ τῆς χλωρολ-ἀκεταμίδης CH₃CONHCl τῆς χλωρυλ-ηλεκτριμίδης καὶ τῆς βρωμυλ-ἀκεταμίδης.

9) Τὸ HCl ἐπιδρῶν ἐπὶ τῶν βρωμυλ-ἔνώσεων δίδει τὰς ἀντιστοίχους χλωρυλ-ἔνώσεις. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου δ Hofmann⁵ ἔλαβεν τὴν χλωρυλ-ἀκεταμίδην ἐκ τῆς ἀντιστοίχου βρωμυλ-ἀκεταμίδης.

10) "Οσον ἀφορᾶ τὰ ἀλαγονοπαραγάγωγα τῶν σουλφαμιδῶν ἐλήγρθη-

¹ Th. Seliwanow B. 25, 3617 (1892) B. 26, 423 (1893).

² M. François C. r. 147, 983 (1908) C. r. 148, 173 (1909).

³ Hofmann B. 15, 408 (1882).

⁴ Seliwanow B. 25, 3617 (1892) B. 26, 423 (1893).

⁵ Hofmann B. 15. 410 (1882).

σαν τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Hoogewerff καὶ Van Dorp¹.

Τὰ παράγωγα ταῦτα είναι περισσότερον ἀσταθῆ τῶν ἀντιστοίχων ἀνθρακικῶν ἀμιδῶν, τὰ μονοαλογονοπαράγωγα είναι λίαν ἀσταθῆ, μεταπίπτοντα κατὰ τὴν παρασκευήν των πρὸς δισαλογονοπαράγωγα. Οὕτως ἡ βρωμυλ - σουλφαμίδη, ἐλευθερουμένη κατὰ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἄλατος τοῦ Κ ἢ Na ἐπὶ δξεικοῦ δξέος, μετατρέπεται ἀμέσως πρὸς δισαλογονομένην ἀμίδην, χωρὶς νὰ κατορθωθῇ ἢ ἀπομόνωσις τοῦ μονοπαραγώγου.

‘Ο Chattaway² διὰ νὰ παρασκευάσῃ τὰ μονοαλογονοπαράγωγα τῶν σουλφαμιδῶν, διαλύει τὰ δισαλογονοπαράγωγα ἐντὸς διαλύματος KOH ἢ Na OH 10% δόπτε σχηματίζονται τὰ ἄλατα τοῦ Κ ἢ Na λίαν σταθερὰ εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν:

Διὰ θερμάνσεως μετὰ KOH τὰ ἄλατα ταῦτα ὑδρολύνονται ἐκ νέου πρὸς ἀμίδην.

Τὰ δισαλογονοπαράγωγα παρασκευάζονται κατὰ τὴν γνωστὴν μέθοδον τῆς ἐπιδράσεως διαλύματος χλωρασβέστου ἐπὶ ἀραιοῦ διαλύματος δξεικοῦ δξέος.

B'. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

1. Παρασκευὴ τῆς χλωρυλ-βενζαμίδης (N-Χλωρο-βενζαμίδης)

‘Ο Bender³ παρεσκεύασε ταύτην τῇ ἐπιδράσει χλωρασβέστου μετ’ ἀραιοῦ δξεικοῦ δξέος ἐπὶ τῆς βενζαμίδης.

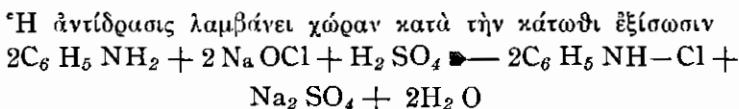
‘Ο Graebe καὶ Rostovreff⁴ ἀντιθέτως τὴν παρεσκεύασαν τῇ ἐπιδράσει ὑποχλωριώδους Νατρίου ἐπὶ τῆς βενζαμίδης προσθέτοντες θεῖ-κὸν δξὺν καὶ ἔξουδετερώνοντες εἴτα τοῦτο διὰ διαλύματος ἀμμωνίας 10 %

¹ Hoogewerff et van Dorp R. 6. 373 B. 21 R. 291 (1888)

² Chattaway Soc. 87. 115, C. 1905, I. 1010.

³ Bender B. 19,2272 (1886).

⁴ C. Graebe et Rostovreff B. 35,2750 (1902).

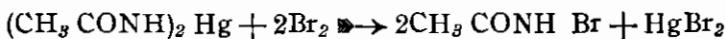
Τροποποιήσαντες ἐλαφρῶς τὴν μέθοδον τοῦ Bender παρεσκευάσαμεν τὴν χλωρυλ-βενζαμίδην ὡς ἔξης:

Εἰς 10 κ. ἑ. ὅδατος περιέχοντος 3 κ. ἑ. δᾶξεικοῦ δᾶξέως, διαλύομεν 5 γρ. βενζαμίδης. Προσθέτομεν εἰς τὸ διάλυμα τοῦτο ἀλκοόλην μέχρι πλήρους διαλύσεως τῆς βενζαμίδης καὶ κατόπιν ἐφ' ἄπαξ 75-100 κ. ἑ. κεκορεσμένον διάλυμα χλωρασθέστου. Ψύχομεν κατὰ τὴν προσθήκην ταύτην διὰ ψυχροῦ ὕδατος, ἀνακινοῦντες συνεχῶς. Τὸ ἐν ἀρχῇ σχηματιζόμενον ἐλαϊδῶδες ὑγρὸν μετατρέπεται μετά τινα χρόνον εἰς στερεὰν κρυσταλλικὴν μᾶζαν. Ἀφίνομεν τὸ δόλον ἐν ὑρεμίᾳ ἐπὶ μίαν ὥραν ἐν ψυχρῷ, εἴτα διηθοῦμεν εἰς χωνίον Buchner, πλύνομεν δι' ὀλίγου ὕδατος ψυχροῦ (πολὺ ὕδωρ διαλύει ἀρκετὴν ποσότητα οὐσίας) καὶ ξηραίνομεν ἐν κενῷ ἐπὶ H_2SO_4 . Ἰνα ληφθῆ καθαρὸν τὸ προϊὸν ἀνακρυσταλλοῦμεν αὐτὸ διὰ ζέοντος βενζολίου. Ἡ οὕτω ληφθείσα οὐσία διατηρεῖται ἀναλοίωτος ἐν ξηρῷ περιβάλλοντι ἐπὶ μῆνας, ἀλλοιοῦται δὲ εὐκόλως τῇ ἐπιδράσει τῆς ὑγρασίας. Τήκεται εἰς 117° ἡ δὲ ἀπόδοσις ἀνέρχεται περίπου εἰς 5 γραμμάρια.

2. Παρασκευὴ τῆς βρωμυλ-ἀκεταμίδης (*N*-Βρωμανετημίδης)

Ἡ βρωμυλ-ἀκεταμίδη παρασκευάζεται εἴτε κατὰ μέθοδον τοῦ Seliwanow¹ τῇ ἐπιδράσει βρωμίου ἐπὶ τοῦ ὑδραργυρικοῦ ἀλατος τῆς ἀκεταμίδης κατὰ τὴν ἔξισωσιν:

Εἴτε κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Hofmann². Παρεσκευάσαμεν αὐτὴν ὡς ἔξης.

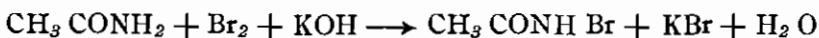
Διαλύομεν 10 γρ. ἀκεταμίδης εἰς 27 γρ. βρωμίου (2 μόρια). Προσθέτομεν κατόπιν στάγδην διάλυμα NaOH 1 : 1 περιέχοντος ὀλίγον τι περισσότερον τῆς θεωρητικῶς ἀπαιτουμένης ποσότητος ἐξ 9 γρ. 5, ἦτοι 10 περίπου γρ.

Κατὰ τὴν προσθήκην τοῦ KOH πρέπει νὰ ψύχωμεν διὰ πάγου καὶ νὰ ἀναδεύωμεν συνεχῶς διὰ μηχανικοῦ κινητῆρος. Ἡ ἀντίδρασις κατ' ἀρχὰς εἶναι πολὺ ίσχυρά, μετ' ὀλίγον ὅμως μετριάζεται. Ἀφίνομεν ἐν

¹ Sekiwanow B. 26, 423 (1893).

² Hofmann B. 15, 413 (1882).

ήρεμια ἐν ψυχρῷ μέχρι τῆς ἐπομένης. Σχηματίζεται ἀφ' ἐνὸς μὲν KBr ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ βρωμυλ-ακεταμίδη.

Τὸ μῆγμα τοῦτο διηθεῖται διὰ χωνίου Buchner καὶ ξηραίνεται ἐν κενῷ. Μέρος τῆς βρωμυλ-ακεταμίδης παραμένει εἰς τὸ στερεὸν ὑπόλειμμα μεμιγμένη μετὰ τοῦ KBr, μέρος δέ, τὸ μεγαλύτερον, παραμένει ἐν διαλύσει εἰς τὸ ὑδατικὸν διήθημα. Παραλαμβάνομεν τὸ μῆγμα διὰ ζέοντος βενζολίου, ζέομεν ἐπὶ τι ἀκόμη καὶ διηθοῦμεν ταχέως.¹ Επαναλαμβάνομεν τὴν ἔργασίαν ταύτην μέχρις οὐ τὸ ὑπόλειμμα καταστῇ κονιοποιήσιμον καὶ τὸ διήθημα ἔξατμιζόμενον δὲν ἀφίνεται τίποτε.² Η βρωμυλ-ακεταμίδη κρυσταλλοῦται διὰ ψύξεως τοῦ Βενζολίου.³ Αφ' ἑτέρου τὸ ὑδατικὸν διήθημα φέρεται εἰς κάψαν ἐκ προσελάνης καὶ ἔξατμιζεται τὸ ὑδωρ ἐπὶ ἀτμολούτου φροντίζοντες ὥστε ἡ ἔξατμησις αὕτη νὰ μὴ γίνεται εἰς θερμοκρασίαν ἀνωτέραν τῶν 60°, διότι εἰς μεγαλυτέραν θερμοκρασίαν δυνατὸν νὰ ἔχωμεν διάσπασιν ταύτης. Τὸ ὑπόλειμμα παραλαμβάνομεν διὰ θερμοῦ βενζολίου ὡς καὶ ἀνωτέρῳ.

¹ Η ἀπόδοσις εἶναι ἀρκετὰ ἴκανοποιητική, ὑπερβαίνουσα τὰ 60 %. Μέρος αὐτῆς παραμένει πάντοτε ἐν διαλύσει εἰς τὸ βενζόλιον, ἔνθα διασπᾶται ταχέως.

3. Παρασκευὴ τῆς χλωρυλ-ακετανιλίδης (*N*-Χλωρο-ακετανιλίδης)

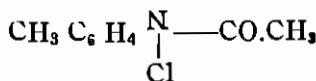
² Η χλωρυλ-ακετανιλίδη δύναται νὰ παρασκευασθῇ εἴτε κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Bender¹ εἴτε κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Chattaway,² Παρεσκευάσαμεν αὐτὴν ὡς ἔξης:

Προσθέτομεν εἰς 20 γρ. κονιοποιημένης ἀκετανιλίδης 300 κ. ἐ. κεκορεσμένου διαλύματος χλωρασβέστου ληφθέντος διὰ μακρᾶς κατεργασίας χλωρασβέστου μεθ' ὑδατος καὶ κατόπιν διηθήσεως. Προσθέτομεν κατόπιν εἰς τὸ διάλυμα τοῦτο 50 κ. ἐ διαλύματος δέξινον ἀνθρακικοῦ καλίου. Αφίνομεν μέχρι τῆς ἐπομένης ἐν ἡρεμίᾳ, διπότε ἀποχωρίζεται ἡ χλωρυλ-ακετανιλίδη, ἥτις εἶναι ἐλάχιστα διαλυτὴ εἰς ψυχρὸν ὑδωρ καὶ δύναται νὰ ἀνακρυσταλλωθῇ ἀπὸ μῆγμα χλωροφορμίου καὶ πετρελαϊκοῦ αἰθέρος Σημεῖον τήξεως αὐτῆς 91°. Απόδοσις σχεδόν ποσοτική.

¹ Bender B. 19, 2272 (1886).

² Chattaway et R. Evans B. 33, 3057 C. 1900 II 1226.

4. Παρασκευή τῆς χλωρυλ-ακετο-ρ-τολουϊδίνης (N-χλωρο-ακετο παρατολουϊδίνης).

Παρασκευάσθη ύψ^o ήμιων δπως καὶ ἡ προηγούμενη, τῇ ἐπιδράσει κεκορεσμένου διαλύματος χλωραιοβέστον ἐπὶ κονιοποιημένης ἀκετο-ρ-τολουϊδίνης καὶ τῇ προσθήκῃ διαλύματος δισανθρακικοῦ καλίου. Μετὰ δωδεκάωρον περίπου ἀποχωρίζεται ἐκ τοῦ μίγματος ἡ χλωρυλ-ακετο-ρ-τολουϊδίνη σχεδὸν καθαρά. Δι' ἀνακρυσταλλώσεως ἐκ διαλύματος πετρελαιϊκοῦ αἰθέρος λαμβάνεται εἰς πλάκας τηκομένας καὶ διαλυμένας εἰς βενζόλιον, χλωροφόρμιον καὶ ἀκετόνην.

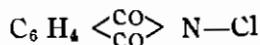
5. Παρασκευή τῆς χλωρυλ-βενζανιλίνης (N-χλωρο-βενζανιλίδης)

Ο Chattaway καὶ Orton¹ παρεοκεύασαν ταύτην ἐκ τῆς βενζανιλίδης καὶ τοῦ ὑποχλωριάδους καλίου παρουσίᾳ δισανθρακικοῦ καλίου, ἀφίνοντες ἐν ἡρεμίᾳ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. Παρασκευάζεται ἐπίσης τῇ προσθήκῃ κατὰ σταγόνας κεκορεσμένου ἀλκοολικοῦ διαλύματος βενζανιλίδης ἐντὸς περισσείας ὑποχλωριάδους Νατρίου ἢ Καλίου. Παρεοκευάσαμεν ταύτην ὡς ἔξης:

Εἰς 500 κ. ἑ. κεκορεσμένου διαλύματος χλωραιοβέστον προσθέτομεν 20 γρ. βενζανιλίδης κονιοποιημένης καὶ εὐθὺς ἀμέσως 50 κ. ἑ. διαλύματος KHCO_3 ἀνακινοῦμεν ἵσχυρῶς καὶ εἴτε ἀφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ ἐπὶ 24 ὥρας. Ἡ χλωρυλβενζανιλίδη ἀποχωρίζεται σχεδὸν καθαρά, δύναται δὲ νὰ ἀνακρυσταλλωθῇ ἐκ λιγροῦντος εἰς βελόνας ἢ ἐκ μίγματος λχωροφορμίου καὶ πετρελαιϊκοῦ αἰθέρος εἰς πλάκας τηκομένας εἰς 77° , εὐδιαλύτους εἰς 117έρα καὶ ἀλκοόλην.

6. Παρασκευή χλωρυλ-φθαλιμίδης (N-χλωρο-φθαλιμίδης).

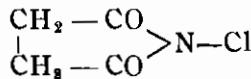
Παρεοκευάσθη κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Bredt καὶ Hof². Πρὸς τοῦ ἐντὸς σφαιρικῆς φιάλης περιεκτικότητος ἐνδὸς λίτρου, φέρονται 500 κ. ἑ. ὕδατος ἀπεσταγμένου θερμοκρασίας οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 8° Ἡ θερμοκρασία αὗτη διατηρεῖται ψύχοντες δὰ πάγου. Προστίθεται κατόπιν βραδέως διά-

¹ Chattaway F. et K.OrtonSoc. 75,1046 1899, P. Ch. S. 15, 152. Soc. 79. (27A).

² J. Bredt et H. Hof .B. 33. 23-24 (1900).

λυμα ἔξ 20 γρ. φθαλιμίδης διαλελυμένης εἰς 250 κ. ἐ. ψυχροῦ ὑδατος, περιέχοντος 6 γρ. 4 στερεοῦ NaOH. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσθήκης τῆς φθαλιμίδης, τὸ χλώριον δέον νὰ ενδρίσκηται ἐν περισσείᾳ. Μετὰ τὴν προσθήκην ταύτην τοῦ διαλύματος τῆς φθαλιμίδης σταματᾶ ἡ διωχέτευσις τοῦ χλωρίου καὶ διηθεῖται τὸ σχιματισθὲν ἔζημα εἰς χωνίον Buchner. Πλένεται διὰ ψυχροῦ ὑδατος καὶ ἔζηρανται ἐπὶ πορώδους πλακός. Ἀνακρυσταλλοῦται ἐκ θερμοῦ διαλύματος βενζοίλου ἔξ οὐδὸς διὰ ψύξεως καταπίπτει ἡ χλωρολ-φθαλιμίδη εἰς ἀχρόνις βελόνις τικομένας εἰς 183-185°.

7. Παρασκευὴ τῆς χλωρυλ-ηλεκτριμίδης (*N*-χλωρο-ηλεκτριμίδης)

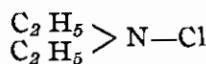

Ἡ χλωρυλ-ηλεκτριμίδη παρασκευάζεται κατὰ διαφόρους μεθόδους, εἴτε τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἀλογόνου ἐπὶ τοῦ ἀλιτος τοῦ ἀργύρου τῆς ἡλεκτριμίδης¹, εἴτε κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Bender. Ὁ Seliwanow² περιγράφει ἀκριβῆ τρόπον παρασκευῆς αὐτῆς κατὰ τὴν ὧς ἄνω μέθοδον.

Πρὸς παρασκευὴν ταύτης ἡκολουθήσαμεν ἵδιαν μέθοδον, βιοπιζόμενην ἐπὶ τῆς γενινῆς τοιαυτῆς τοῦ Bender. Πρὸς τοῦτο ἐντὸς φιάλης διαλύμονεν 5 γρ. ἡλεκτριμίδης ἐντὸς 10 κ. ἐ. ὑδατος περιεχόντων 3 κ. ἐ. πυκνοῦ δεξεικοῦ δέσσος. Εἰς τὸ ἀντίφατον ληφθὲν διάλυμα προστίθενται 65 - 100 κ. ἐ. κεκορεσμένου διαλύματος χλωρισθέστον, Πωματίζομεν τὴν φιάλην διὰ κοινοῦ φελοῦ καὶ ἀναταράσσομεν ἰσχυρῶς ταύτην, ψύχοντες κάνωθεν ρέοντος ὑδατος. Ἡ χλωρυλ-ηλεκτριμίδη ἀποχωρίζεται μετ' δλίγον ὑπὸ κρυσταλλικῆν μορφῆν. Διηθοῦμεν, πλύνομεν δι' δλίγον ψυχροῦ ὑδατος καὶ ἔζηραντομεν ἐν τῷ κενῷ ἐπὶ H₂SO₄.

Ἡ ἀπόδοσις ἔξαρτᾶται ἵδιως ἐκ τῆς πυκνότητος καὶ ἐκ τῆς θερμοχρασίας. Εἰς ἀραιὸν διάλυμα ἡλεκτριμίδης ἡ ἀπόδοσις εἶναι ἐλαχίστη. Ἐπίσης πρέπει κατὰ τὴν προσθήκην τοῦ διαλύματος τῆς χλωρισθέστον νὰ ψύχωμεν καλῶς διότι ἡ κατὰ τὴν ἀντίδρασιν ἀναπτυσσόμενη θερμότης, ἐπιδρᾶ διασπαστικῶς ἐπὶ τοῦ χλωρυλ-παραγώγου, ἐλαττώνοντος τὴν ἀπόδοσιν.

8. Παρασκευὴ τῆς χλωρυλ-διαιθυλαμίνης (*N*-χλωροδιαιθυλαμίνης)

Παρασκευάζεται ἔξ ὑδατικοῦ διαλύματος διαιθυλαμίνης καὶ ὑποχλωριώδους Νατρίου. Διὰ νὰ παρασκευάσωμεν ταύτην μεταχειρίσθημεν τὴν

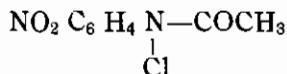
¹ Bunge A. Supp. 7.119 (1870).

² Saliwenow B. 25, 3617 (1892).

γενικὴν μέθοδον τοῦ Bender ἥτοι τῇ ἐπιδράσει διαλύματος χλωρασβέτου ἐπὶ διαιθυλαιμίνης, μετὰ προσθήκην ἀραιοῦ διαλύματος δξεικοῦ δξέος. Ἀποχωρίζεται μετά τινα χρόνον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ διαλύματος ἔλαιον νισιύσης δσμῆς, ὑποκιτρίνου χρώματος, ζέον ὑπὸ πίεσιν 761 π/π Hg εἰς 91°

9. Παρασκευὴ τῆς χλωρυλ-ρ-νιτροακετανιλίδης

(N-χλωρο-ρ-ακετανιλίδης)

Ἡ παρασκευὴ τῆς χλωρυλ-ρ-νιτροακετανιλίδης εἶναι εὐκολος. Παρεσκευάσθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Chattaway καὶ R. Evans¹. Παρεσκευάσθη ὑψηλὸν ὅστις δέξης: Ἐντὸς 300 κ. ἑ. κεκορεσμένου διαλύματος χλωρασβέτου προσθέτομεν 20 γρ. κονιοποιημένης ρ-νιτροακετανιλίδης καὶ εἴτα διάλυμα ἀραιὸν δξεικοῦ δξέος 10 %. Ἄνακινοῦμεν ἵσχυρῶς καὶ ἀφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ μέχρι τῆς ἐπομένης. Ἡ ρ-νιτροακετανιλίδη μετατρέπεται πρὸς τὸ χλωροπιράγωγον σχεδὸν ποποτικῶς. Διηθοῦμεν εἰς Buchner καὶ ξηραίνομεν ἐν τῷ κενῷ ἄνωθεν H_2SO_4 .

Διαλύεται εὐκόλως εἰς τὴν ἀκετόνην, εἶναι δὲ ἀδιάλυτος εἰς ψυχρὸν ὕδωρ.

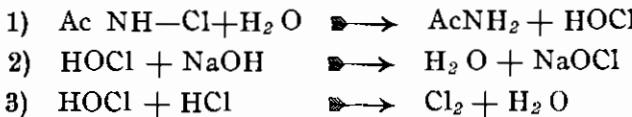
¹ F. Chattaway et R. Evans B. 33, 3057 C. 1900 II 1236.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ III.

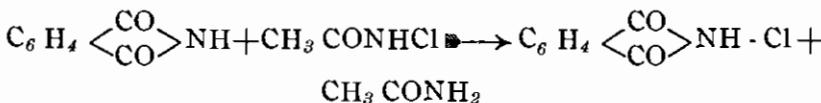
ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΜΙΝΟΑΛΟΓΟΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΤΑΓΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΒΑΣΕΩΝ

1. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

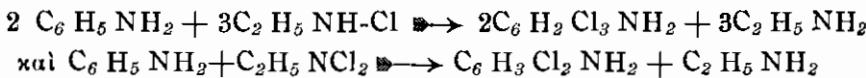
Η επίδρασις των άμινοαλογονοπαραγώγων έπι των άνοργάνων βάσεων περιεγράφη ήδη εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον. Όσον ἀφορᾷ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν ἐπὶ τῶν δργανικῶν βάσεων, δ Seliwanow¹ παρετήρησε πρῶτος ὅτι τὰ άμινοαλογονοπαραγώγα ἀντιδροῦν διὰ τοὺς χλωρίους ἢ βρωμίους των ὡς μέσα χλωριώσεως ἢ βρωμιώσεως. Η τοιαύτη ἐπίδρασις τῶν άμινοαλογονοπαραγώγων ἔξηγεται ὡς ήδη ἐλέχθη ἐκ τῆς ίδιότητος αὐτῶν τοῦ νὰ σχηματίζουν ὑποαλογονοῦχα δέξαια τῇ ἐπίδρασι θύσιος ἢ καυστικοῦ ἀλκαλεώς.

Οὕτως δ Seliwanow τῇ ἐπίδρασι τῆς χλωρυλ-ακεταμίδης ἐπὶ τοῦ φθαλικοῦ ιμιδίου, παρεσκεύασε τὴν χλωρυλ-φθαλιμίδην

Η χλωρίωσις εἶναι ἐπίσης δυνατὴ καὶ ἐπὶ τοῦ πυρῆνος, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἢ $\text{Cl}_2 + \text{NH}_2$.

Βραδύτερον αἱ ἀντιδράσεις αὗται ἐπεξηγήθησαν ἀκριβέστερον ὑπὸ τῶν ἐργασιῶν τοῦ François² ἐπὶ τῆς ἐνύδρου βρωμικλ-ακεταμίδης τοῦ τύπου $\text{CH}_3\text{CONHBr} + \text{H}_2\text{O}$ ἥτις δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ τὸ ἄλας τοῦ ὑποβρω-

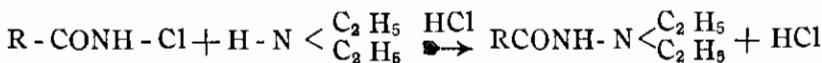
¹ Seliwanow B. 25. 3617 (1892) B. 26. 423 : (1893).

² François C. r. 147 983 (1908) C. r. 148, 17, 3 (1909).

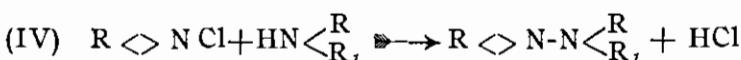
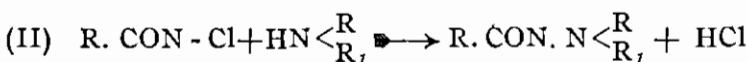
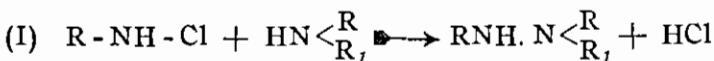
μιώδους δξέος καὶ τῆς ἀκεταμίδης, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸν τύπον:

$\text{CH}_3\text{CO-NH}_2$, HOBr. Αἱ χλωρυλ - ἡ βρωμυλ - ἐνώσεις ἔπομένως ἀντιδροῦν ἐν τῇ περιπτώσει, ταύτῃ διὰ τοῦ ἐλευθερομένου ὑποαλογονούχου δξέος τῇ ἐπιδράσει ὕδατος ἡ καυστικῶν ἀλκαλίων.

Ἐὰν δημως καθ' οἶνονδήποτε τρόπον ἀποφύγωμεν τὴν διάσπασιν ταύτην τῶν ἀμινοαλογονοενώσεων πρὸς ἀμίδην καὶ ὑποαλογονούχον δξύ, τότε πλέον δὲν ἔχομεν χλωρίωσιν ἡ βρωμίωσιν ἀλλ' ἀντικατάστασιν τοῦ ἀλογόνου ὑφ' ἐτέρου ἀτόμου στοιχείου ἡ φίζης. Στηριζόμενοι ἐπὶ τῆς Ἰδιότητής της ταύτης είναι δυνατὸν τῇ ἐπιδράσει ἀμινοαλογονοενώσεων ἐπὶ τῶν ἀμινῶν νὰ λάβωμεν ὡς προϊόντα ἐπιδράσεως ἐνώσεις, δυναμένας νὰ προέλθουν ἐξ αὐτῶν δι' ἀποσπάσεως ἐνὸς μορίου HCl ἐξ ἐνὸς τοιούτου ἀμινοαλογονοενώσεως καὶ μιᾶς ἀμίνης καὶ δὴ δευτεροταγοῦς κατὰ τὴν ἔξισωσιν:

Κατορθώσαμεν οὕτω νὰ λάβωμεν ἐνώσεις αἵτινες είναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προερχόμεναι ἐκ τῆς ὑδραζίνης δι' ἀντικαταστάσεως δύο ἡ καὶ περισσοτέρων ὑδρογόνων ταύτης, ὑπὸ φίζων δυμίων ἡ διαφόρων. Κατὰ ταῦτα δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τοὺς ἔξης τύπους :

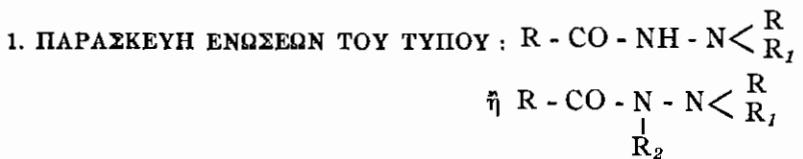
Διὰ νὰ ληφθῶσιν αἱ ἐνώσεις αὕται πρέπει ἐν πρώτοις νὰ ἀποφύγωμεν τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ ἀμινοαλογονοπαραγώγου πρὸς ἀμίνην καὶ ὑποχλωριῶδες δξύ, τὸ διποῖον θὰ ἀντέδρα ὡς χλωριωτικόν. Τὸ τοιοῦτον κατορθοῦμεν νὰ ἀποφύγωμεν διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ὡς διαλυτικοῦ ὑγροῦ ἀνύδρου ἀκετόνης. "Αφ' ἐτέρου τὸ σχηματιζόμενον ὑδροχλωρικὸν δξύ τὸ διποῖον ἀποβάλλεται κατὰ τὴν ἀντίδρασιν δέον νὰ δεσμευθῇ ἵνα μὴ ἐπιδράσῃ δευτερεύοντας. Πράγματι τὸ ὑδροχλωρικὸν δξύ ἐπιδρᾶ ἐπὶ τῶν χλωρυλ - ἐνώσεων, δπότε ἐκλύεται χλωρίον καὶ λαμβάνει χώραν χλωρίωσις τῆς ἀμίνης. "Επιδρᾶ ἀφ' ἐτέρου ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης, σχηματιζόμενου τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ἄλατος αὐτῆς. "Ἀποφεύγομεν τὴν ἐπιδρασιν ταύτην τοῦ χλωρίου χρησιμοποιοῦντες δύο μόρια ἀμίνης ἀντὶ τοῦ θεωρητικῶς ἀπαυτουμένου ἐνός, δπότε ἀπαν τὸ ἀποβαλλόμενον HCl ἐπιδρᾶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου

μορίου και παρέχει τὸ ὑδροχλωρικὸν ἀλις αὐτῆς, δπερ ὡς ἀδιάλυτον ἡ ἐπ^ο ἔλαχιστον διαλυτὸν εἰς ἀκετόνην καταπίπτει ὑπὸ κρυσταλλικὴν μορφὴν, ἐνῷ ἡ ἐπιδιωκομένη ἔνωσις παραμένει ἐν διαλύσει. Ἐκ τοῦ διαλύματος εἴται τούτου ἀποχωρίζεται ἡ ἔνωσις εἴτε διὰ καθιζήσεως τῇ προσθήκῃ ὕδατος, εἴτε ἀπλῶς διὰ ἔξατμίσεως τῆς ἀκετόνης εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον.

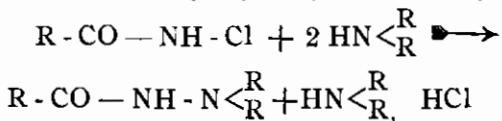
Ἡ ἀντίδρασις οὕτως ἐκ πρώτης ὅψεως φαίνεται ἀπλῆ, εἰς τὴν πραγματικότητα δμως πλὴν τῆς κυριώδους ταύτης λαμβάνουν χώραν δευτερεύουσαι ἀντιδράσεις σχηματίζομένων πολυπλόκων ἔνώσεων, αἵτινες καὶ χρωματίζουσι τὸ ἀκετονικὸν διάλυμα ποικιλοτρόπως ἀπὸ τοῦ κιτρίνου μέχρι τοῦ ἐρυθροῦ. Αἱ δευτερεύουσαι αὖται ἔνώσεις εἰς ἔλαχιστην πάντοτε ποσότητα δυσκόλως ἀποχωρίζονται πρὸς ἀκριβῆ καθορισμὸν αὐτῶν.

Κατὰ τὴν προσθήκην τῆς ἀμίνης εἰς τὸ ἀκετονικὸν διάλυμα τοῦ ἀμινοαλογονοπαραγώγου, ἐπέρχεται ἄλλοτε μὲν ἀνάπτυξις θερμότητος ὅπότε δέον νὰ ψύχωμεν, ἄλλοτε δὲ παρίσταται ἀνάγκη ἐλαφρᾶς θερμάνσεως διὰ νὰ ἐπιταχύνωμεν τὴν ἀντίδρασιν, ἥτις ἀλλωστε πάντοτε λαμβάνει χώραν τελικῶς διὰ μακρᾶς παραμονῆς εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν. Ἀπασαι αἱ ληφθεῖσαι νέαι ἔνώσεις, εἰναι στερεαί, καλῶς κρυσταλλούμεναι ἄχροιαι, μὴ διασπώμεναι εἰ μὴ εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν.

B. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

Αἱ ἔνώσεις αὗται παρασκευάζονται τῇ ἐπιδράσει τῶν χλωρυλ-ἢ βρωμυλ-ἀλκυλαμιδῶν ἐπὶ τῶν δευτεροταγῶν ἀμινῶν κατὰ τὴν ἔξισωσιν :

1. Παρασκευὴ τῆς N-βενζαμιδοπιπεριδίνης

Παρασκευάζεται αὗτη ἐκ τῆς χλωρυλ-βενζαμίδης τῇ ἐπιδράσει πιπεριδίνης C₆H₅CONH-CI+HNC₅H₁₀ $\xrightarrow{\hspace{1cm}}$ C₆H₅CONH.NC₅H₁₀ + C₆H₁₀NH, HCl

Πρὸς τοῦτο διαλύομεν εἰς 40 κ.ἔ. περίπον ἀνύδρου ἀκετόνης 3,8 γρ. χλωρυλ-βενζαμίδης [1 γραμμομόριον] παρασκευασθείσης ὡς ἡδη ἐλέγχη ἐν-

τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ. Προσθέτομεν εἰς τὸ διάλυμα τοῦτο βραδέως, ἀνακοινοῦντες 4.25 γρ. πιπεριδίνης (2 γραμμομόρια) διαλελυμένης ἐπίσης εἰς 10 π. ἔ. ἀκετόνης. Ἡ ἀντίδρασις εἶναι ἀμεσος ἀναπτυσσομένης θερμότητος, τὸ διάλυμα χρώνυται κατ' ἀρχὰς κίτρινον ἀμέσως δὲ κατόπιν βαθέως ἐρυθρόν. Ἀφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ ψύχοντες διὰ ψυχροῦ ὕδατος ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν. Σχηματίζονται ἀμεσως σχεδὸν βελονοειδεῖς κρύσταλλοι. Ἀφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ μέχρι τῆς ἐπομένης εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν, ἡ ἀντίδρασις εἶναι τότε δίλικη. Διηθοῦμεν τὸ σχηματισθὲν ὑδροχλωρικὸν ἄλας τῆς πιπεριδίνης, τὸ δποίον καθορίζομεν ἀναλυτικῶς διὰ προσδιορισμοῦ τοῦ χλωρίου διὰ τῆς μέθόδου Volhard ἀφ' ἐνός, καὶ διὰ διαπατάσεως ἀφ' ἑτέρου τοῦ ὑδροχλωρικοῦ τούτου ἄλατος διὰ $\text{Ca}(\text{OH})_2$ καὶ εἴτα ἀποστάξεως τῆς ἐλευθερουμένης πιπεριδίνης ἢν προσδιορίζομεν δγκομετριῶς διὰ $\text{H}_2\text{SO}_4 \text{ N}_{10}$. Εὑρίσκομεν οὕτως ὅτι πράγματι εἶναι ἡ ὑδροχλωρικὴ πιπεριδίνη τοῦ τύπου $\text{C}_5\text{H}_{10}\text{NH}, \text{HCl}$.

***Ανάλυσις.** α) Προσδιορισμὸς χλωρίου (Volhard) χλώριον εὑρεθὲν 20.9 %, ὑπολογισθὲν 21.1 %.

β) Προσδιορισμὸς πιπεριδίνης, εὑρεθὲν 76.1 %,

ὑπολογισθὲν 76.2 %.

Τὸ ἀκετονικὸν διήθημα, μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ἄλατος τῆς πιπεριδίνης, φέρεται ἐντὸς κρυσταλλωτηρίου ἐκδιώκεται ἡ ἀκετόνη βραδέως διὰ θερμάνσεως ἐπὶ ἀτμολούτρου, τὸ δὲ ἐναπομένον ὑπόλειμμα διαλύεται ἐντὸς θερμοῦ βενζολίου, μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ δποίου καταπίπτουν πρισματικοὶ κρύσταλλοι ἐλαφρῶς χρωματισμένοι λόγω ἑένων προσμίξεων. Δι' ἐπινακρυσταλλώσεως ἐντὸς ζέοντος ὑδατικοῦ διαλύματος, λαμβάνομεν ἀχρόνις πρισματικοὺς κρυστάλλους.

***Ανάλυσις.** Προσδιορισμὸς N. (Dumas) οὐσία 0,208.

$t^o = 19,5, P = 765 \text{ mm/Hg } V = 25,2 \text{ π. ἔ. εὑρεθὲν N} = 14 \%$,

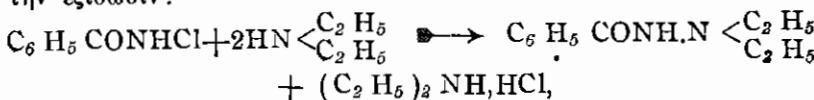
ὑπολογισθὲν διὰ $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONH.N.C}_6\text{H}_{10}$ $N = 13,7 \%$.

*Η N-βενζαμιδοπιπεριδίνη διαλύεται εύκόλως εἰς ἀλκοόλην καὶ ἀκετόνην, εἶναι ἀδιαίλτος εἰς βενζόλιον, καὶ ψυχρὸν ὕδωρ. Διαλύεται εἰς ζέον ὕδωρ, ἔξ οὗ κρυσταλλοῦται εἰς λευκοὺς πρισματικοὺς κρυστάλλους τηκομένους εἰς $122^o - 123^o$.

2. Παρασκευὴ τῆς N-βενζαμιδοδιαιθυλαμίνης.

Παρασκευάζεται ἐκ τῆς χλωρυλ-βενζαμίδης καὶ τῆς διαιθυλαμίνης κατὰ τὴν ἔξισωσιν:

Πρόδος τοῦτο εἰς ἀκετονικὸν διάλυμα περιέχοντος 3,8 γρ. χλωρυλ βενζαμίδης (1 γραμμομόρφιον) προσθέτομεν 4,90 γρ. (2 γραμμομόρφια) διαιθυλαμίνης διαιλελυμένης ἐπίσης εἰς 10 κ. ε. ἀκετόνης. Μετὰ τὴν προσθήκην τῆς διαιθυλαμίνης τὸ διάλυμα χρωματίζεται ἐρυθρόν, μετά τινα δὲ χρόνον καταπίπτουν ἄχροιοι κρύσταλλοι ὀφειλόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ἄλατος τῆς διαιθυλαμίνης. Ἀφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ δωδεκάρον περίπου, είτε διηθοῦμεν τὴν ὑδροχλωρικὴν διαιθυλαμίνην τὴν δρούαν καὶ προσδιορίζομεν ὡς προηγουμένως.

Ἀνάλυσις. Προσδιορισμὸς **Χλωρίου.** Οὐσία **O,25**

Χλώριον εὑρεθὲν = 31.9 %

Χλώριον ὑπολογισθὲν διὰ $\frac{C_2H_5}{C_2H_5} > NH, HCl = 31.9 \%$

Τὸ ὑπόλειμμα μετὰ τὴν ἔξατμισιν τῆς ἀκετόνης ἐπὶ ἀτμολούτρου, παραλαμβάνεται μετὰ θερμοῦ ὕδατος, μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ δρούαν καταπίπτουν λευκοὶ πρισματικοὶ κρύσταλλοι.

Ἀνάλυσις. Προσδιορισμὸς **ἀζώτου** (Dumas) Οὐσία 0,244
P=763 mm/Hg, t° = 17°, V=30.3 κ. ε.

Εὑρεθὲν **ἀζώτον = 14.4 %**

ὑπολογισθὲν διὰ $C_6H_5CONHN < C_2H_5 \rightarrow \text{ἀζώτον} = 14.5 \%$

*Η N-βενζαμιδοδιαιθυλαμίνη διαλύεται εἰς τὴν ἀλκοόλην, αἰθέρᾳ καὶ εἰς πλεῖστα ἐκ τῶν δργανικῶν διαλυτικῶν ὑγρῶν. Εἶναι ἀδιάλυτος εἰς ψυχρὸν ὕδωρ διαλύεται ἀντιθέτως εἰς ζέον ὕδωρ, διόπθεν καταπίπτει μετὰ ψύξιν εἰς λευκοὺς πρισματικοὺς κρυστάλλους τηκομένους εἰς 112° - 113°.

3. Παρασκευὴ τῆς **N-ἀκεταμιδοπιπεριδίνης.**

*Ἐργαζόμεθα ὡς καὶ προηγουμένως. Λαμβάνομεν 2 γραμμομόρφια ἀμίνης καὶ ἕνα γραμμομόρφιον βρωμυλ-ακεταμίδης. Κατὰ τὴν προσθήκην τῆς ἀμίνης ἐπέρχεται ὑψωσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ διαλύματος, διὰ τοῦτο ψύχομεν κάτωθεν ρέοντος ψυχροῦ ὕδατος καὶ ἀφίνομεν διὰ ἐν ἡρεμίᾳ ἐπὶ 12 ὥρας. Καταπίπτουν ἀφθονοὶ κρύσταλλοι βρωμιούχου ἀλιτος τῆς πιπεριδίνης. Διηθοῦμεν, τὸ δὲ διήθημα ἐξατμίζεται βραδέως πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῆς ἀκετόνης. Παραμένει οὕτω ὡς ὑπόλειμμα ὑγρόν τι λίαν παχύρευστον, χρωματισμένον ἐντόνως ἐρυθρόν. Άλι προσπάθειαι ἡμῶν δρως τὸ ἐπιτύχωμεν ἐν κρυσταλλικῇ καταστάσει ἀπέτυχον. *Η ἐν τῷ κειῷ ἐξ ἄλλου ἀπόσταξις δὲν ἔδωσεν εἰ μή ἐλαχίστους βελονοειδεῖς κρυστάλλους κατὰ μῆκος τοῦ ψυκτῆρος, ἀναμεμιγμένους μετ' ἐλαιώδους ὑγροῦ. Οἱ κρύσταλλοι οὗτοι

διαλυνόμενοι εἰς ἀλκοόλην ή αἴθέρα δὲν ἐπανακρυσταλλοῦνται δι' οὐδεμιᾶς τῶν συνήθη μεθόδων, καθισταμένης οὕτω ἀδυνάτου τῆς χημικῆς ἀναλύσεως πρὸς καθορισμὸν τοῦ τύπου αὐτῶν. Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς οὖσίας παρὰ τὸ ὑψηλὸν κενὸν διεσπάσθη.

Ἐκ τῆς μελέτης τοῦ ὑπολείματος τούτου δύναται τις νὰ συμπεράνῃ κατὰ μεγίστην προσέγγισιν, διτὶ πρόκειται περὶ μίγματος ἀποτελυμένου ἀφ' ἐνὸς ἢ ἕξ ἀλατος τῆς βρωμιούχου πιπεριδίνης, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἢ ἔνδιαιμέσων βρωμοπαραγώγων ταύτης καὶ προϊόντων προελθόντων ἐκ τῆς διασπάσεως τῆς βρωμυλ-ακεταμίδης.¹ Η τελευταία αὕτη δρᾶ συνεπῶς συμφώνως πρὸς τὰ πειραματικὰ δεδομένα τοῦ François¹ διὰ τοῦ ἐλευθερωμένου ὑποβρωμιώδους δξέος βρωμιωτικῶς. Πράγματι δ François καθὼς προηγουμένως ἀνεγράφη ἀπέδειξεν διτὶ ἡ ἔννυδρος βρωμυλ-ακεταμίδη τοῦ τύπου

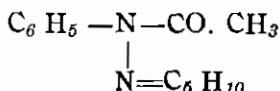
δὲν εἶναι παρὰ τὸ ἄλας τῆς ἀκεταμίδης μετὰ τοῦ ὑποβρωμιώδους δξέος ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸν τύπον CH_3CONH_2 , HOBr ἢ δὲ ἄνυδρος $\text{CH}_3\text{CONH}-\text{Br}$ εἶναι συνεπῶς ἡ μικτὴ ἀμίδη τοῦ δξεικοῦ καὶ τοῦ ὑποβρωμιώδους δξέος.

Τὸ τοιοῦτον ἐπεξηγεῖ ἀφούντως διατὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτη δὲν λαμβάνομεν ἐνώσεις ἀναλόγους πρὸς τὰς προηγουμένας, ἀλλὰ λαμβάνομεν ἐτέρας τοιαύτας λίαν παλυπλόκους καὶ δυσκόλως ἀποχωριζομένας μεταξὺ των ἵνα δυνηθῶμεν νὰ τὰς προσδιορίσωσεν ἐπακριβῶς διὰ τῶν ἀναλυτικῶν μεθόδων.

4. Ἐπίδρασις τῆς βρωμυλ-ακεταμίδης ἐπὶ τῆς διαιθυλαμίνης.

“Οπως προηγουμένως οὗτο καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν περίπτωσιν ἡ βρωμυλ-ἀκεταμίδη ἐπιδρῶσι ἐπὶ τῆς διαιθυλαμίνης δὲν δίδει τὴν N-ἀκεταμιδοδιαιθυλαμίνην ἀλλὰ πολύπλοκα βρωμοπαραγάγα δυσκόλως ἀποχωριζόμενα ἀλλήλων πρὸς καθορισμὸν αὐτῶν.

5. Παρασκευὴ τῆς N-ἀκετανιλδοπιπεριδίνης.

Παρασκευάζεται αὕτη ἐκ τῆς χλωρυλ-ακετανιλίδης καὶ τῆς πιπεριδίνης. Πρὸς τοῦτο φέρομεν ἐντὸς φιάλης διάλυμα ἐκ 4,25 γρ. χλωρυλ-ακετανιλίδης (1 γραμμομόριον) ἐντὸς 40·60 κ.ἔ. ἔηρας ἀκετόνης. Προσθέτομεν ἀμέσως εἰς

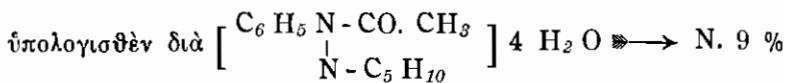
¹ François C. r. 147, 983 (1908) C. r. 148, 178 (1909).

τὸ διάλυμα τοῦτο 4.25 γρ. (2 γραμμομόρια) πιπεριδίνης εἰς 10 κ.ε. ἀκετόνης. Τὸ διάλυμα χρωματίζεται ἀμέσως ἐφυθρόν. Ἀφίνομεν εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ δώδεκα ὥρας. Θερμαίνομεν ἀκολούθως μὲ κάθετον ψυκτῆρα ἐπὶ ἀτμολούτρου ἐπὶ δύο ὥρας. Ἀφίνομεν νὰ ψυχθῇ καὶ παραλαμβάνομεν τὸ δίλον διὰ 250 κ. ε. ψυχροῦ ὕδατος. Ἀποχωρίζεται μετά τινα χρόνον ζημα λευκὸν κρυσταλλικόν.

Τὸ ζημα τοῦτο διαλύεται εἰς ζέον ὕδωρ, ἀλκοόλην, ἀκετόνην, εἶναι δὲ ἀδιάλυτον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ. Ἐπινακρυσταλλοῦμεν ἐκ ζέοντος ὕδατικοῦ διαλύματος μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ δποίου καταπίπτουν μεγάλοι βελονοειδεῖς κρύσταλλοι τηκόμενοι εἰς 173° - 174°.

*Ανάλυσις. α) Προσδιορισμὸς N. (Dumas) Οὐσία 0,226

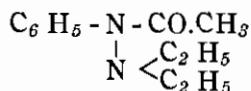
P=760 mm/Hg, t=19°, V=18 κ. ε. εὑρεθὲν N. 9.1 %

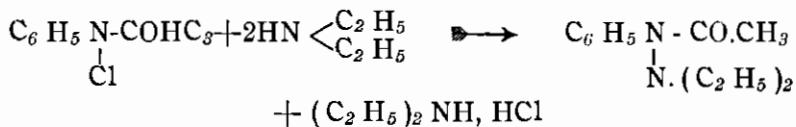
β) Προσδιορισμὸς ὕδατος: εὑρεθὲν H₂O 24.7 %

ὑπολογισθὲν διὰ τὸν ὡς ἄνω τύπον H₂O 24.8 %

6. Παρασκευὴ τῆς N-ἀκετανιλιδοδιαιθυλαμίνης.

Παρασκευάζεται αὕτη τῇ ἐπιδράσει τῆς χλωρυλ-ακετανιλίδης ἐπὶ τῆς διαιθυλαμίνης.

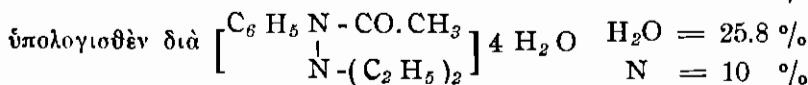

Ἐργαζόμεθα ὡς προηγουμένως. Λαμβάνομεν ἀκετονικὸν διάλυμα ἐξ 1 γραμμομόριου χλωρυλ-ακετανιλίδης καὶ 2 γραμμομόρια διαιθυλαμίνης. Μετὰ παραμονὴν τοῦ μίγματος εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ μίαν νύκτα θερμαίνομεν εἰτα τοῦτο ἐπὶ ἀτμολούτρου ἐπὶ δύο ὥρας, προσαρμόζοντες ἐπὶ τῆς φιάλης κάθετον ψυκτῆρα. Μετὰ ψύξιν παραλαμβάνομεν διὰ 250 κ. ε. ψυχροῦ ὕδατος. Ἀποχωρίζεται σχεδὸν ἀμέσως λευκὸν κρυσταλλικὸν ζημα, ἀδιάλυτον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, δυσδιάλυτον εἰς ζέον ἐξ οὗ καταπίπτει μετὰ τὴν ψύξιν ὑπὸ μιօρφὴν ἀχρόων βελονοειδῶν κρυστάλλων, τηκομένων εἰς 168° - 169°.

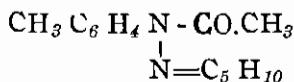
Ανάλυσις. α) Προσδιορισμός N. (Dumas). Ούσια O.238
 $P = 758 \text{ mm/Hg}, t=19^\circ, V=21 \text{ ml.}$

$$\text{ενδεθὲν} \quad N = 9.6 \%$$

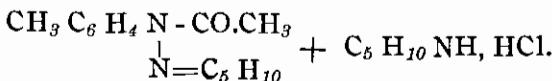
$$\beta) \text{ Προσδιορισμός υδατος ενδεθὲν } H_2O = 25.7 \%$$

7. Παρασκευὴ τῆς *N*-πιπεριδυλ-ακετο-ρ-τολουϊδίνης.

Παρασκευάζεται ἐκ τῆς χλωρυλ-ακετο-ρ-τολουϊδίνης καὶ τῆς πιπεριδίνης κατὰ τὴν ἔξιωσιν: $CH_3 C_6 H_4 N - CO.CH_3 + 2HNC_5 H_{10} \xrightarrow{Cl}$

Πρὸς τοῦτο εἰς 40-50 ml. ἀνύδρου ἀκετόνης διαλύομεν ἐν γραμμομόριον ἐκ τοῦ ὡς ἀνω ἀλογονοπαραγώγου, εἰς δὲ προστίθενται δύο γραμμομόρια πιπεριδίνης. Ἐν τῇ ἀρχῇ τὸ ὑγρὸν χρωματίζεται ἀσθενῶς ἐρυθρόν. Μετὰ πάροδον 10' περίπου καταπίπτουν βελονοειδεῖς κρύσταλλοι διφειλόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς υδροχλωρικῆς πιπεριδίνης. Ἀφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ δωδεκάρον περίπου, εἴτα δὲ διηθοῦμεν ἵνα ἀποχωρίσωμεν τὸ υδροχλωρικὸν ἀλας τῆς πιπεριδίνης. Τὸ διήθημα παραλαμβάνεται μετὰ 250 ml. υδατος ψυχροῦ, ἐξ οὗ ἀποχωρίζεται μετά τινα χρόνον ἄφθονον λίχιμα ἐκ βελονοειδῶν κρυστάλλων. Ἐπανακρυσταλλοῦμεν διὰ ζέοντος υδατικοῦ διαλύματος, μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ δποίου καταπίπτουν βελονοειδεῖς κρύσταλλοι τηκόμενοι εἰς $163^\circ - 164^\circ$.

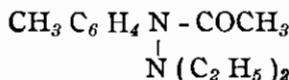
Ανάλυσις. Προσδιορισμός N. (Dumas) Ούσια 0,2306
 $P=758 \text{ mm/Hg}, t=19^\circ, V=23 \text{ ml. ενδεθὲν } N \% = 11.47 \%$

Ὑπολογισθὲν δὰ $CH_3 C_6 H_4 - N - COCH_3$

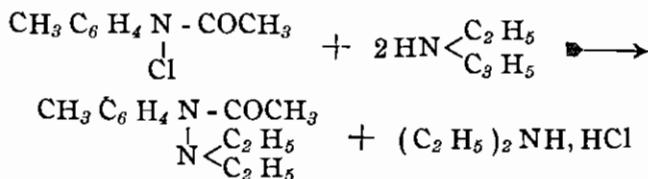
$$| \\ N = C_5 H_{10} \quad N \% = 12.7 \%$$

Ἡ *N*-πιπεριδυλ-ακετο-ρ-τολουϊδίνη διαλύεται εἰς τὴν ἀλκοόλην, ἐπ' ἐλάχιστον εἰς βενζόλιον, εἶναι δὲ ἀδιάλυτος εἰς CCl_4 καὶ εἰς τὸ ψυχρὸν υδρο-

8. Παρασκευή τῆς *N*-διαιθυλαμινο-ακετο-ρ-τολουϊδίνης.

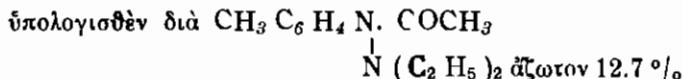

Παρασκευάζεται ώς καὶ η ἀνωτέρω τῇ ἐπιδράσει τῆς χλωρυλ-ακετο-ρ-τολινύδινης ἐπί τῆς διαιθυλαμίνης.

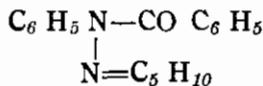
*Εργαζόμεθα δπως συνήθως. Παρασκευάζομέν διάλυμα ἀκετονικὸν ἐξ ἑνὸς γραμμομορίου ἀλογονοπαραγώγου κοὶ δύο γραμμομορίων διαιθυλαμβηνης. *Αφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ ἐπὶ δωδεκάροφν περίπου καὶ εἰτι διηθοῦμεν τὴν σχηματισθεῖσαν ὑδροχλωρικὴν διαιθυλαμίνην. Παραλαμβάνομεν τὸ διήθημα μετὰ 250 κ. ἔ. ὅδατος ψυχροῦ. Καταπίπτουν μετά τινα χρόνον κρύσταλλοι πρισματικοὶ ἐλαφρῶς ὑποκιτρίνης χροιᾶς. *Ἐπανακρυσταλλοῦμεν ἐκ ζέοντος ὅδατικοῦ διαλύματος μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ δποίου ἀποχωρίζονται ἄχροοι πρισματικαὶ βελόναι, τηκόμεναι εἰς $144^{\circ} - 145^{\circ}$,

*Αράλνυσις. Προσδιορισμός N-(Dumas). Ούσια 0,186
 $P=762 \text{ mm/Hg}$ $t = 19^\circ$, 5, $V=20,5 \text{ ml}$. ενδεθέν αζωτον 12,5 o]o

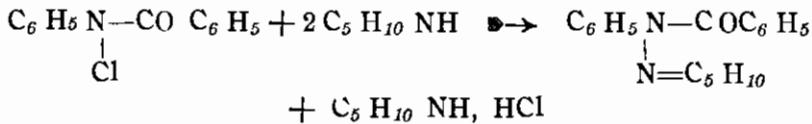

⁴ Η N-διαιθυλαμινο-ακετο-ρ-τολουϊδίνη διαλύεται εἰς ἀλκοόλην καὶ αλ-θέρα, είναι ἀδιάλυτος εἰς τὸ ψυχρὸν θέρμανση.

9. Παρασκευή τῆς *N*-πιπεριδυλ-βενζανιλίδης.

Παρασκευάζεται ή ένωσις αυτή της έπιδράσει της χλωρύλ-βενζανιλίδης επί της πιπεριδίνης κατά την έξισην :

Πρὸς τοῦτο διαλύομεν τὴν ὑπολογισθεῖσαν ποσότητα (1 γραμμομό-

ριον) χλωρυλ-βενζανιλίδης είς ἀνυδρον ἀκετόνην. Εἰς τὸ διάλυμα προσθέτομεν 2 γραμμοιόρδια πιπεριδίνης. Μετὰ τὴν προσθήκην τῆς βάσεως τὸ διάλυμα χρωματίζεται ἐρυθρόν. Ἀφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ ἐπὶ 12ωρον περίπου εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν. Ἀποχωρίζομεν είτε διὰ διηθήσεως τὴν ὑδροχλωρικὴν πιπεριδίνην τὸ δὲ ὑπόλειμμα παραλαμβάνομεν μενδ' ὕδατος ψυχροῦ. Καταπίπτει ἀμέσως ἥζημα ἀσθενοῦς κιτρίνης χροιᾶς λόγῳ ξένων προσμίξεων. Ξηραίνομεν ἀνωθεν H_2SO_4 καὶ ἀνακρυσταλλοῦμεν ἐκ θερμοῦ ἀλκοολικοῦ διαλύματος μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ δποίου καταπίπτουν ἄχροοι προσματικοὶ αρύσταλλοι τηκόμενοι εἰς 154°-155°.

*Ανάλυσις. Προσδιορισμὸς N-(Dumas) οὐσία 0,2224.

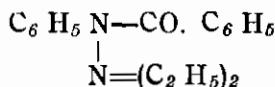
P=768 mm/Hg t=20°, V=19 ν. ἔ. ενδεθὲν N=9.75 %

*Υπολογισθὲν διὰ $C_6H_5N-CO.C_6H_5$

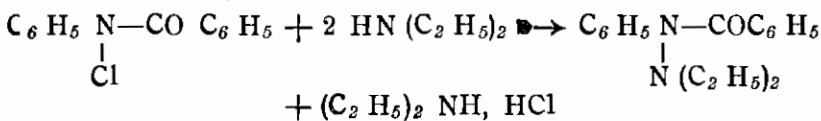

*Η N-πιπεριδυλ-βενζανιλίδη είναι ἀδιάλυτος εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, εὐδιάλυτος δὲ εἰς αἰθέρα καὶ ἀκετόνην. Είναι ἐπίσης δυσδιάλυτος εἰς ψυχρὰν καὶ εὐδιάλυτος εἰς ζέουσαν ἀλκοόλην.

10. Παρασκευὴ τῆς N-διαιθυλαμινοβενζανιλίδης.

Παρασκευάζεται ὡς καὶ ἡ προηγουμένη ἐκ τῆς χλωρυλ-βενζανιλίδης καὶ τῆς διαιθυλαμίνης.

*Ἐργαζόμεθα ὡς προηγουμένως. Μετὰ τὴν προσθήκην τῆς διαιθυλαμίνης τὸ διάλυμα χρωματίζεται ἐρυθρόν. Ἀφίνομεν εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ 12ωρον περίπου. Ἀκολούθως ζέομεν ἐπίσης ἐπὶ μίαν ὥραν ἐπὶ ἀτμολούτρου, διηθοῦμεν, τὸ δὲ διηθήμα παραλαμβάνεται μετὰ 50 ν.ἔ. ὕδατος ψυχροῦ. Ἀποχωρίζονται ἀμέσως αρύσταλλοι ἀσθενοῦς τεφροχρόδον χροιᾶς. Ἀνακρυσταλλοῦμεν ἐκ θερμοῦ ἀλκοολικοῦ διαλύματος μετὰ ψύξιν τοῦ δποίου καταπίπτουν ἄχροοι αρύσταλλοι τηκόμενοι εἰς 152°-153°.

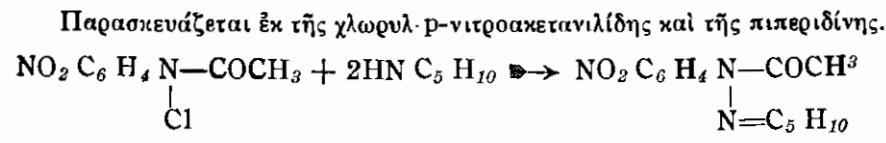
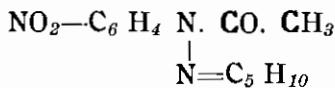
*Ανάλυσις. Προσδιορισμὸς N. (Dumas) Οὐσία 0,228

P=762 mm/Hg t=19° V=20,2 ν. ἔ. ενδεθὲν N = 10.2%

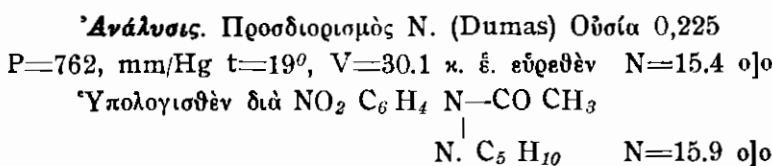
*Υπολογισθὲν διὰ $C_6H_5N-CO-C_6H_5$

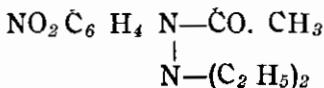
11. Παρασκευή τῆς *N*-πιπεριδύλ-ρ-νιτροακετανιλίδης.

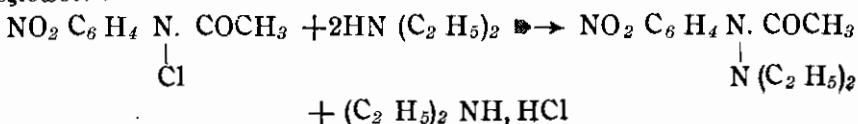
Διαλύμεν 1 γραμμομόριον ἀλογονοπαραγώγου εἰς μικρὰν ποσότητα ἀνύδρου ἀκετόνης, προσθέτομεν εἴται στάγδην, ἀναδείνοντες συνεχῶς καὶ ψύχοντες κάτωθεν φέοντος ψυχροῦ ὕδατος, 2 γραμμομόρια πιπεριδίνης. Τὸ διάλυμα χρωματίζεται ἀμέσως ἐρυθρόν, καταπίπτουν δὲ συγχρόνως κρύσταλλοι ὑδροχλωρικῆς διαιθυλαμίνης. Εὐθὺς μετὰ τὴν προσθήκην τῆς πιπεριδίνης τὸ δλον μῆγμα μεταβάλλεται εἰς μᾶζαν πηκτωματώδη, ἡτις μετά τινα χρόνον ἐπαναδιαλύεται, ἀποχωρίζομένης τῆς ὑδροχλωρικῆς πιπεριδίνης.³ Αφίνομεν ἐν ἡρεμίᾳ εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ 12ωρον περίπου, διηθοῦμεν εἴται ὥνα ἀποχωρίσωμεν τὸ ὑδροχλωρικὸν ἄλας, τὸ δὲ διήθημα παραλαμβάνομεν μεθ' ὕδατος. ⁴ Αποχωρίζεται ἀμέσως οὗμα ἐλαφρῶς χρωματισμένον λόγῳ τῶν ξένων προσμιξεων. Διηθοῦμεν, πλύνομεν διὰ ψυχροῦ ὕδατος καὶ ξηραίνομεν ἐν τῷ κενῷ δίνωθεν H_2SO_4 . ⁵ Επανακρυσταλλούμεν ἐκ θερμοῦ ἀλκοολικοῦ διαιθυλατος, μετὰ ψύξιν τοῦ δοπίου ἀποχωρίζονται ἄχροοι βελονοειδεῖς κρύσταλλοι τηκόμενοι εἰς $210^\circ - 211^\circ$.

12. Παρασκευή τῆς *N*-διαιθυλαμίνο-ρ-νιτροακετανιλίδης.

* Η ἔνωσις αὕτη προέχεται δις καὶ ἡ ἀνωτέρω περιγραφεῖσα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῆς χλωρυλ-ρ-νιτροακετανιλίδης ἐπὶ τῆς διαιθυλαμίνης κατὰ τὴν ξέσωσιν :

Έργαζόμεθα ώς άνωτέρω, ψύχοντες κατά τὴν προοθήκην τῆς διαιθυλαμίνης· τὸ δὲ μετά τινα χρόνον μεταβάλλεται εἰς πηκτωματώδη μᾶζαν ἥτις ἐπαναδιαλύεται μετὰ μακράν παραμονὴν διπότε παραμένουν μόνον οἱ κρύσταλλοι τῆς θόροχλωριῆς διαιθυλαμίνης. Διηθοῦμεν καὶ παραλαμβάνομεν τὸ διήθημα μετὰ 250 κ. ἔ. ὕδατος. Κατατίπει οὖμα ἐλαφρῶς χρωματισμένον. Διηθοῦμεν, πλύνομεν διὰ ψυχροῦ ὕδατος καὶ ξηραίνομεν ἐν τῷ κενῷ. Ἐπανακρυπταλλοῦμεν ἐκ θερμοῦ ἀλκοολικοῦ διαλύματος μετὰ τὴν ψύξιν τοῦ διποίου καταπίπτουν βελονοειδεῖς κρύσταλλοι τηρούμενοι εἰς $208^{\circ} \cdot 209^{\circ}$.

Ανάλυσις. Προσδιορισμὸς N. (Dumas). Οὐσία 0,218.

P=766 mm/Hg t=19°, V=30.8 κ. ἔ. ενδεθὲν N=16.7 %

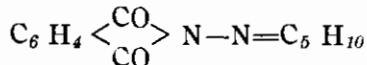
Υπολογισθὲν διὰ $\text{NO}_2 \text{ C}_6 \text{ H}_4 \text{ N}-\overset{\text{C}}{\underset{|}{\text{OCH}_3}}$

$\text{N}=(\text{C}_2 \text{ H}_5)_2 \text{ N}=16.7 \%$

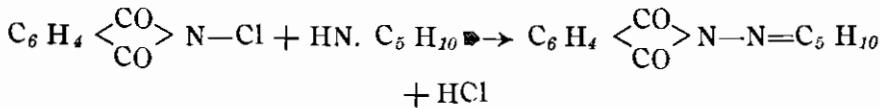

Αἱ ἑνώσεις αὗται παρασκευάζονται ἐκ τῶν ὀλογονοπαραγώγων τοῦ τύπου $R < N-Cl$ ἐνθα R δύναται νὰ είναι ρίζα ἀλκοϋλενίου ή νὰ προέρχηται αὐτῇ ἐξ ἀνυδρίτου διβασικοῦ δέξιος, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ χλωρυλ-ηλειτριψίδη. Ἡ ἀντίδρασις λαμβάνει χώραν ἐν ψυχρῷ. ή δὲ ἀπόδοσις είναι σχεδὸν θεωρητική.

1. Παρασκευὴ τῆς N -πιπεριδυλοφθαλιμίδης.

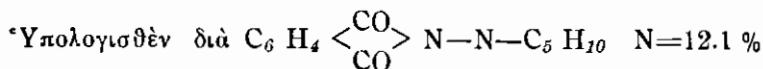

Παρασκευάζεται αὕτη ιῇ ἐπιδράσει τῆς χλωρυλ-φθαλιμίδης ἐπὶ τῆς πιπεριδίνης πατὰ τὴν πάτωσιν :

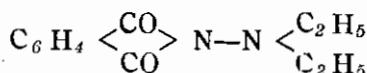
Πρὸς τοῦτο διαλύμεν τὰς ὑπολογισθείσας ποσότητας τῆς χλωρυλ-φθαλιμίδης καὶ πιπεριδίνης ἐντὸς ἀνύδρου ἀκετόνης. Ἐὰν ἀναμίξωμεν τὰ δύο ὅγρὰ ἀπλῶς χωρὶς νὰ ἀνακινήσωμεν, παρατηρεῖται μετά τινι χρόνον δ σηματισμὸς καὶ ἡ καθίζησις δραΐῶν πλακωδῶν κρυστάλλων, ἐνῶ ἐὰν ἡ ἀνακίνησις διενεργηθῇ μετὰ τὴν προσθήκην τῆς πιπεριδίνης, καταπίπτει ἀμέσως ἵζημα λευκὸν μικροκρυσταλλικόν. Διηθοῦμεν, πλύνομεν δι’ ὀλίγης ἀκετόνης καὶ ξηραίνομεν ἐν τῷ κενῷ. Ἐπανακρυσταλλοῦμεν ἐκ διαλύματος μίγματος ἀλκοόλης καὶ αἰθέρος, ἐξ οὗ λαμβάνονται κρύσταλλοι ἔξαγωνικοὶ πρισματικοὶ τηκόμενοι εἰς $100^{\circ} - 101^{\circ}$.

Ανάλυσις. Προσδιορισμὸς N - (Dumas) Οὐσία 0,192
 $P=766$ mm/Hg. $t=20^{\circ}$ $V=19.3$ ml. $\ddot{\epsilon}$. εὐρεθὲν $N=11.6\%$

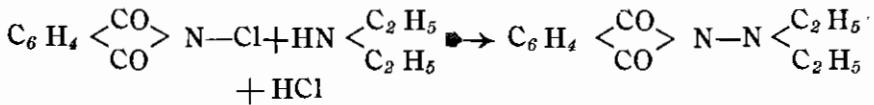

Ἡ N - πιπεριδυλοφθαλιμίδη διαλύεται εἰς ἀλκοόλην. Είναι ἀδιάλυτος εἰς ἀκετόνην, αἰθέρα καὶ εἰς τὰ πυκνὰ δέξια, ὡς εἰς HNO_3 , HCl . κλπ. ἐνῷ δὲ ἐναντίας διαλύεται εἰς τὰ τελευταῖα ἐν θερμῷ.

2. Παρασκευὴ τῆς N -διαιθυλαμινοφθαλιμίδης.

Σχηματίζεται τῇ ἐπιδράσει τῆς χλωρυλ-φθαλιμίδης ἐπὶ τῆς διαιθυλαμίνης κατὰ τὴν ἔξισωσιν :

*Εργαζόμεθα ὡς ἀνωτέρῳ. Εἰς τὸ ἀκετονικὸν διάλυμα τῆς χλωρυλ-φθαλιμίδης προσθέτομεν στάγδην διάλυμα ἐπίσης ἀκετονικὸν διαιθυλαμίνης.

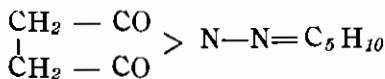
Σχηματίζεται κατ' ἀρχὰς ἔζημα λευκὸν τὸ δοποῖον ἐπαναδιαλύεται ἀμέσως. Κατὰ τὸ τέλος τῆς προσθήκης τῆς ἀμίνης, τὸ ὄλον μεταβάλλεται πρὸς λευκὴν βουτυρώδη μᾶξαν, καθισταμένης οὕτω ἀδυνάτου τῆς ἀναδεύσεως δι' ἀναταράξεως τῆς φιάλης. Τὸ ἔζημα τοῦτο διαλύεται ἐντὸς τῆς ἀλκοόλης, ἀφιέμενον δὲ ἐν ἥρεμίᾳ ἐπὶ τινας ἡμέρας καταπίπτει ἐν μέρει ἐκ νέου. *Ἐάν εἰς τὸ ἀλκοολικὸν τοῦτο διάλυμα προσθέσωμεν αἴθέρα, καταπίπτει ἐκ νέου λευκὸν διογκωμένον ἔζημα. Διηθοῦμεν ταχέως διὰ χωνίου Buchner εἰς ὑδραντλίαν καὶ ξηραίνομεν ἐν κενῷ ἐπὶ SO_4H_2 . *Η ἐργασία αὕτη πρέπει νὰ ἐκτελῆται ταχέως καθ' ὅσον ἡ οὐσία εἶναι λίαν ὑγροσκοπική, ἀφιέμενη δὲ εἰς τὸν ἀέρα μεταβάλλεται πρὸς παχύρευστον ὑγρόν. Τὸ ἔζημα τοῦτο δυνάμεθα νὰ τὸ ἀνακρυσταλλώσωμεν ἐκ θερμοῦ διαλύματος νιτρικοῦ ὁξέος, ἐξ οὗ καταπίπτει μετὰ ψύξιν εἰς ἀχρόους κρυστάλλους.

***Ανάλυσις.** Προσδιορισμὸς N. (Dumas) Οὐσία 0,201

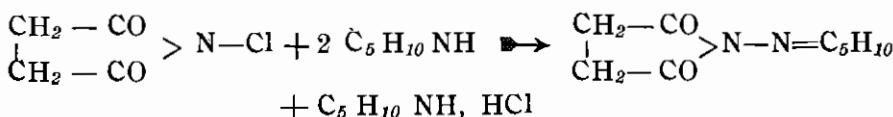
P=761 mm/Hg. t=19° V=21,5 ml. έ. ενδρεθὲν ἀζωτον 12.3 %

*Υπολογισθὲν διὰ $\text{C}_6\text{H}_4 \begin{array}{c} \text{CO} \\ \text{CO} \end{array} > \text{N}-\text{N} \begin{array}{c} \text{C}_2\text{H}_5 \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array}$ 12.8 %

3. Παρασκευὴ τῆς *N*-πιπεριδυλ-ηλεκτριμίδης.

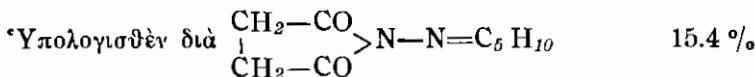
*Η ἐνωσίς αὕτη παρασκευάζεται τῇ ἐπιδράσει τῆς χλωρυλ-ηλεκτριμίδης ἐπὶ τῆς πιπεριδίνης κατὰ τὴν ἔξισωσιν :

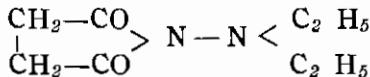
Διαλύομεν πρὸς τοῦτο ἔνα γραμμούριον χλωρύλ-ηλεκτριμίδης εἰς 40-50 ml. ἀνύδρου ἀκετόνης. Εἰς τὸ διάλυμα τοῦτο προσθέτομεν 2 γραμμούρια πιπεριδίνης, ψύχοντες συγχρόνως, καθ' ὅσον κατὰ τὴν προσθή-

κην ταύτην ἀναπτύσσεται θεομότης. Ἀφίνομεν είτα ἐν ἡρεμίᾳ εἰς τὴν συνήθη θεομοκρασίαν ἐπὶ 12ωρον περίτου. Τὸ δέ ψέδων χρωματίζεται πορτοκαλιόχρουν. Ἀποχωρίζομεν διὰ διηγήσεως τὸ ὑδροχλωρικὸν ἄλας τῆς πιπεριδίνης, τὸ δὲ διήθημα ἔξατμομέν βραδέως ἐπὶ τοῦ ἀτμολούτρου. Καταπίπτουν μετὰ τὴν ἔξατμισιν τούτου πλακώδη φυλλίδια τὰ δόποια ἐκπλύνομεν διὰ βενζόλιου, ἐνθα εἶναι δυσδιάλυτα καὶ ξηραίνομεν ἐν τῷ κενῷ υπεράνω H_2SO_4 . Τὰ ληφθέντα οὕτως φυλλίδια τήκονται εἰς 108°-109°.

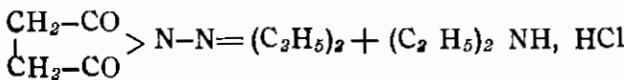
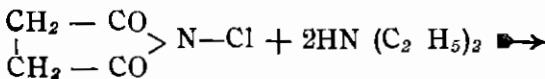
Ανάλυσις. Προσδιορισμὸς N. (Dumas) οὐσία 0,259
 $P=767 \text{ mm/Hg. } t=18,5 \text{ V}=34,7 \text{ κ. } \epsilon. \text{ ενδεθὲν } \ddot{\alpha}\text{-} \text{ωτον } 15.5 \%$

4. Παρασκευὴ τῆς N-διαιθυλαμινο-ηλεκτριμίδης.

Παρασκευάζεται ως καὶ ἡ ἀντίστοιχος N-πιπεριδυλ-ηλεκτριμίδη, ἥτοι τῇ ἐπιδράσει τῆς χλωρυλ-ηλεκτριμίδης ἐπὶ τῆς διαιθυλαμίνης κατὰ τὴν ἔξισωσιν.

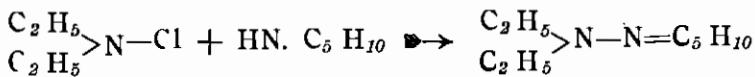

Λαμβάνομεν ἐν γραμμομόριον ἀλογονοπαραγώγου καὶ δύο γραμμομόρια ἀμίνης, ἀτινα διαλύομεν ἐντὸς ἀνύδρου ἀκετόνης, ἀφίνοντες ἐν ἐπαφῇ ἐπὶ μίαν ἡμέραν, εἰς τὴν συνήθη θεομοκρασίαν. Διηθοῦμεν είτα τὴν σχηματισθεῖσαν ὑδροχλωρικὴν διαιθυλαμίνην. τὸ δὲ διήθημα ἔξατμομέν βραδέως ἐπὶ ἀτμολούτρου, δόποτε καταπίπτουν κρύσταλλοι εἰς πλάκας, διαλυόμενοι εἰς βενζόλιον, ἐνῷ εἶναι δυσδιάλυτοι εἰς χλωροφόριμον, τήκονται δὲ εἰς 105°-106°.

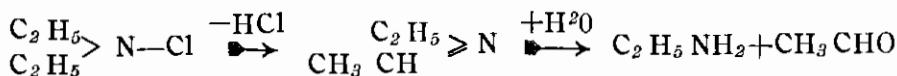
Ανάλυσις. Προσδιορισμὸς N - (Dumas) Οὐσία 0.172
 $P=758 \text{ mm/Hg. } t=19^\circ \text{ V}=24 \text{ κ. } \epsilon. \text{ ενδεθὲν } \ddot{\alpha}\text{-} \text{ωτον } 16 \%$
 •Υπολογισθὲν διὰ ως ἀνω τύπον 16.4 %

5. Ἐπίδρασις τῆς χλωρυλ-διαιθυλαμίνης ἐπὶ τῆς πιπεριδίνης.

Ἡ χλωρυλ-διαιθυλαμίνη συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐπιδρῶσα ἐπὶ τῆς πιπεριδίνης ὕφειλε νὰ σχαματίσῃ τὴν N-διαιθυλαμινο-πιπεριδίνην

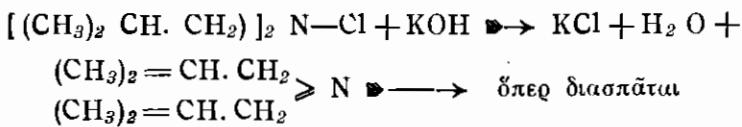

Τοῦτο δῆμος δὲν λαμβάνει χώραν· ἡ χλωρυλ-διαιθυλαμίνη ἀποτελεῖ δπως καὶ ἡ βρωμυλ-ακεταμίδη ἔξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος. Πράγματι ἐὰν ἀφίσωμεν νὰ ἐπιδράσῃ ὡς συνήθως ἡ χλωρυλ-διαιθυλαμίνη ἐπὶ τῆς πιπεριδίνης ἐν ἀκετονικῷ πάντοτε περιβάλλοντι, λαμβάνομεν ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑδροχλωρικὴν διαιθυλαμίνην ἀφ' ἐτέρου δὲ παραμένει ὑπόλειμμα τι τὸ δποῖον πιθανώτατα ἀποτελεῖται ἀπὸ πρωτοταγῆ ἀμίνην καὶ ἀλδεύδην κατὰ τὴν ἀντιδρασιν:

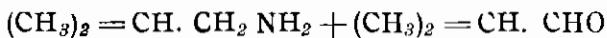

ἥτοι ἀποβίλλεται ὑδροχλωριον τὸ δποῖον ἐπιδρᾶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου μορίου τῆς ἀμίνης ἵνα δώσῃ τὸ ὑδροχλωρικὸν ἄλας αὐτῆς, παραμένει δὲ ὡς ὑπόλειμμα ἡ ἀλδεύδοαλκοῦλαμίνη ᾧτις δι² ὕδατος διασπᾶται πρὸς πρωτοταγῆ ἀμίνην καὶ ἀλδεύδην.

Πράγματι δ Berg¹ τῇ ἐπιδράσει ἀλκοολικοῦ διαλύματος KOH ἐπὶ τῆς χλωρυλ-διεστριβούτυλαμίνης ἔλαβε

εὐκόλως πρὸς ἀλδεύδην καὶ πρωτοταγῆ ἀμίνην

Ἐὰν αἱ δύο ρίζαι τῆς χλωρυλ-ἀμίνης είναι διάφοροι, ἡ σχέσις αὕτη φυσικὰ δύναται νὰ γίνῃ κατὰ διαφόρους τρόπους, δόπτε λαμβάνομεν δύο διαφόρους ἀμίνας καὶ δύο διαφόρους ἀλδεύδων.

6. Ἐπιδρασις τῆς χλωρυλ-διαιθυλαμίνης ἐπὶ τῆς διαιθυλαμίνης.

"Οπως καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀντίδρασιν, ἔχομεν διὰ τῆς ἀλληλοεπιδράσεως τῆς χλωρυλ-διαιθυλαμίνης καὶ διαιθυλαμίνης, ἀποβολὴν HCl σχηματιζομένων ἀφ' ἐνὸς τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ἄλατος τῆς διαιθυλαμίνης, ἀφ' ἐτέρου λίαν πιθανῶς ἀμίνης καὶ ἀλδεύδης, συμφώνως τῇ ἀντιδράσει τοῦ Berg, χωρὶς ἥμεις νὰ δυνηθῶμεν νὰ καθορίσωμεν ταῦτα ἐπακριβῶς.

¹ Berg. Bl. 3.17, 297 (1897) A. Ch. (7) 3.289 (1894).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Προκύπτει ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῶν N-άλογονοπαραγώγων τῶν ἀμινῶν, ὅτι δύνανται αἱ ἑνώσεις αὗται χάρις εἰς τὴν μεγάλην εὐκινησίαν τοῦ ἀλογόνου τοῦ ἡνωμένου μετὰ τοῦ ἀξώτου νὰ χρησιμοποιηθῶσι μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα ἀποδόσεως διὰ συνθέσεις μετὰ κυκλικῶν ἢ ἀκύκλων φιζῶν, ἔχουσῶν ὑδρογόνον δυνάμενον νὰ ἀντικατασταθῇ. Εἰδικώτερον αἱ ἴδιότητες τῶν ἑνώσεων τούτων δύνανται νὰ διαιρεθῶσι εἰς τρεῖς μεγάλας κατηγορίας:

Ιον. Ἐπιδρῶσι ὡς σώματα χλωριωτικὰ ἢ βρωμιωτικὰ ἢ δέξιεδωτικά, χάρις εἰς τὴν εύκολίαν τὴν ὁποίαν κέκτηνται νὰ σχηματίζωσι εἰς ὑδατικὰ ἢ ἀλκαλικὰ διαλύματα ὑποαλογονοῦχα δέξεα.

Σον. Ἀποτελοῦσι τὰ ἐνδιάμεσα προϊόντα τῆς παρασκευῆς τῶν ἀμινῶν ἐκ τῶν ἀμιδῶν κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Hofmann.

Ξον. Ἐπιδρῶσι διὰ τοῦ ἀλογόνου των ἐπὶ τοῦ ὑδρογόνου τῶν ἀμινῶν, δόπτε, ἀποσπωμένου HCl, σχηματίζονται ἑνώσεις αἴτινες δύνανται νὰ θεωρηθῶσι ὅτι προέρχονται ἐκ τῆς ὑδραζίνης δι’ ἀντικαταστάσεως δύο ἢ περισσοτέρων ὑδρογόνων αὐτῆς.

Τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος ἔχαρεσιν ἀποτελεῖ ἡ βρωμιλ-ακεταμίδη ἥτις ἐπιδρᾷ μόνον βρωμιωτικῶς καὶ ἡχλωρυλ-διαιθυλαμίνη, ἥτις ἐπίσης τῇ παρονσίᾳ ἀλκάλεως μετατρέπεται πιθανότατα πρὸς πρωτοταγή ἀμίνην καὶ ἀλδεϋδην.

Παρεσκευάσθησαν κατὰ τὴν παροῦσαν ἐργασίαν, διὰ πρώτην φοράν, ὡς ἥμετς τούλαχιστον γνωρίζοιεν, αἱ ἔξης νέαι ἑνώσεις :

1. N-βενζαμιδοπιπεριδίνη.
2. N-βενζαμιδοιαιθυλαμίνη.
3. N-ἀκετανιλιδοπιπεριδίνη.
4. N-ἀκετανιλιδο-διαιθυλαμίνη.
5. N-πιπεριδυλ-ακετο-ρ-τολουϊδίνη.
6. N-διαιθυλαμινο-ακετο-ρ-τολουϊδίνη.
7. N-πιπεριδυλ-βενζανιλίδη.
8. N-διαιθυλαμινο-βενζανιλίδη.
9. N-διαιθυλαμινο-ρ-νιτρο-ακετανιλιδη.

10. Ν-πιπεριδυλ-ρ-νιτρο-ακετανιλίδη.
  11. Ν-πιπεριδυλ-φθαλιμίδη.
  12. Ν-διαιθυλαμινο-φθαλιμίδη.
  13. Ν-πιπεριδυλ-ηλεκτριμίδη.
  14. Ν-διαιθυλαμινο-ηλεκτριμίδη.
  15. *Εμελετήθη ή ἐπίδρασις τῆς βρωμυλ-ακεταμίδης ἐπὶ τῆς πιπεριδίνης καὶ διαιθυλαμίνης.
  16. *Εμελετήθη ή ἐπίδρασις τῆς χλωρυλ-διαιθυλαμίνης ἐπὶ τῆς πιπεριδίνης καὶ διαιθυλαμίνης.
  17. Παρεσκευάσθησαν ἐν πολλοῖς κατὰ τροποποιηθείσας μεθόδους αἱ χρησιμοποιηθεῖσαι Ν-άλογονοαμεῖναι.
-

Καθῆκον θεωροῦμεν, δπως καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ἐκφράσωμεν τὰς ἀπειρούς ήμῶν εὐχαριστίας, πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ ἐργασιηρίου Γενικῆς Χημείας, καθηγητὴν Τ. Καραντάσην διὰ τὰς παρασχεθείσας ήμιν πολυτίμους συμβουλὰς καὶ ὑποδείξεις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης.

